

ISSN 1407-9321

TV programma

12. — 18. septembris

Jersikā blakus automaģistrālei top gājēju ceļš

● Ja laika apstākļi nepieviļ, iespējams, ka jau tuvākajā laikā Jersikas pagastā gājēju drošība ievērojami uzlabosies. Līdzās šosejai ar intensīvu satiksmi būs uzbūvēts speciāls asfaltēts ceļš gājējiem un velobraucējiem.

Foto: A. Stepanovs

Jersikas pagastā pašlaik sākušies būvdarbi gājēju un velobraucēju ceļņa ierīkošanai, kas palielinās satiksmes drošību uz intensīvi izmantotās automaģistrāles «Rīga – Daugavpils – Krāslava – Baltkrievijas robeža» pašvaldības teritorijā.

Gājēju ceļš tiek būvēts šosejas pusē, kur atrodas vietējā pamatskola. Iepriekš šajā posmā bija uzstādīta ātrumu ierobežojoša zīme, kas neļāva pārsniegt 50 kilometru stundā. Tagad te atļauts lielāks braukšanas ātrums – 90 kilometri, kas rada draudus bērnu un arī pieaugušo dro-

šībai uz ceļa. Jersikas iedzīvotāji pa šo ceļu dodas uz pastu, veikalu, skolu, dzelzceļa staciju un arī citās darīšanās. Kā pastāstīja Jersikas pagasta padomes priekšsēdētāja Maija Spūle, pašvaldība lūgusi ātrumu ierobežojošo zīmi atjaunot, taču sarunas rezultātā atrasts cits risinājums, un tagad par VAS «Latvijas Valsts ceļi» piešķirtajiem līdzekļiem tiek veikta atsevišķa ceļa ierīkošana gājējiem un velobraucējiem. Šim nolūkam atvēlēti 30 000 latu. Gājēju ceļš stiepsies gandrīz kilometra garumā, no norādes «Jersika» līdz pagriezienam uz skolu un tālāk līdz upītei. Ceļš atradīsies zemāk

par paralēli esošo šoseju, tas būs asfaltēts. Celiņu no šosejas atdalīs zāles josla. Bet vietās, kur jāšķērso automaģistrāle, paredzēts ierīkot gājēju pārejas. Veicot šos būvdarbus, vienā ceļmalas posmā izdevies tikt galā arī ar latvāņu audzi. Tomēr ne viss ir ritējis tik gludi. Saņemts arī protests no viena zemes gabala īpašnieka, jo gājēju ietves būvdarbu dēļ vajadzēja nozāģēt kokus. Mājas saimniecības ēka atrodas tik tuvu pie šosejas, ka šajā posmā celiņa būvēšana nav iespējama. Tē gājējiem būs jāatgriežas atpakaļ uz šosejas, lai pēc kāda gabaliņa atkal varētu izmantot gājēju celiņu.

Valdība ir pieņēmusi pareizu lēmumu par to, ka lielās apdzīvotās vietās cilvēku drošības labad uzbūvējami atsevišķi ceļi, teica pašvaldības vadītāja. Viņa puda gandarījumu arī par to, ka 2005. gada budžeta grozījumos Jersikas pagastam piešķirti līdzekļi jauna autobusa iegādei un par ceļa remontu nenomaksātā parāda segšanai. Jauna autobusa iegādei grozījumos paredzēti 24 000 latu, bet 20 000 latu piešķirti, lai pagasts norēķinātos par parādu melnā asfalta uzklāšanā uz ceļa «Cirsenieki – Upeņnieki».

L.Rancāne

Biodeģviela — perspektīvs enerģijas avots

Nemot vērā degvielas cenu kāpumu, zemkopības ministrs Mārtiņš Roze aicina lauksaimniekus un ražotājus izvērtēt iespējas palielināt rapša audzēšanas un pārstrādes jaudas.

Kā zināms, no rapša saražotā biodeģviela — biodīzelis un eļļa — ir lētāka par dīzeldegvielu. «Rapša eļļai ir daudz priekšrocību, sākot ar cenu un beidzot ar visnotaļ

zemo temperatūru, kurā tā spēj darbināt dzinēju. Nemot vērā faktu, ka Latvijas ģeoklimatiskie apstākļi ir piemēroti rapša audzēšanai, aicinu izvērtēt iespējas palielināt rapša audzēšanas un pārstrādes jaudas, lai arī Latvijā lauksaimniecības tehnikā arvien plašāk varētu izmantot salīdzinoši lētāko biodeģvielu,» uzsver M. Roze.

Zemkopības ministrs norāda, ka daudzviet Eiropas Savienībā biodīzeldegvielu plaši

izmanto ne tikai lauksaimniecībā, bet arī pilsētu sabiedriskajā transportā. Latvijā biodīzeldegviela pagaidām tiek izmantota salīdzinoši maz. «Tās Latvijas saimniecības, kas biodīzeldegvielu un arī rapša eļļu sākušas izmantot savas tehnikas darbināšanai, jau izjūtušas ieguvumu, ko dod biodeģvielas un fosilās degvielas cenu starpība. Bez izdevumu ietaupījuma, ko biodīzeldegviela dod katram tās lietotājam, biodī-

zeļa ražošana dotu lielu ieguldījumu visas tautsaimniecības attīstībā. Lielākas rapša sējumu platības dos lielākus ienākumus lauksaimniekiem, rapša pārstrāde biodīzeldegvielā — jaunas ražotnes un attīstības iespējas pārstrādātājiem un jaunas darba vietas reģionu iedzīvotājiem,» norāda M. Roze.

Zemkopības ministrijas Preses un sabiedrisko attiecību nodaļa

ZIŅAS

Gatavojas elektronisko lietu pārvaldes ministra vizītei Preiļos

Preiļu rajona padomes atbildīgie speciālisti gatavojas īpašo uzdevumu ministra elektroniskās pārvaldes lietās Jāņa Reira vizītei rajonā. Paredzams, ka ministrs Preiļos apmeklēs 15. septembrī. Līdz ar citiem jautājumiem tiks pārrunātas iespējas uzlabot interneta sakarus Aglonas virzienā. Kā informēja rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore, pašlaik sliktos laika apstākļos elektroniskie sakari Aglonā tiek traucēti, nav iespējams izmantot internetbankas pakalpojumus. Lai gan vajadzīgie uzlabojumi nav pārāk apjomīgi, finansējuma šim nolūkam rajona pašvaldības budžetā nav. Tas arī būs viens no tematiem sarunai ar īpašo uzdevumu ministru.

SIA «Preiļu slimnīca» valdei — jauns priekšsēdētājs

2. septembrī notika SIA «Preiļu slimnīca» dalībnieku sapulce. Tajā tika izskatīts un atbalstīts līdzšinējā SIA valdes priekšsēdētāja Jāņa Anspoka iesniegums ar lūgumu atbrīvot no valdes priekšsēdētāja pienākumu veikšanas sakarā ar to, ka vienlaikus viņš veic arī slimnīcas direktora pienākumus. Anspoka vietā valdē tika ievēlēts Preiļu novada domes deputāts Jāzeps Šņepsts. Kopā ar viņu valdē strādās Aglonas veselības un sociālās aprūpes centra direktors Vadims Krimāns un Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore. Turpmāk Jāzeps Šņepsts pildīs arī valdes priekšsēdētāja pienākumus.

Turpināsies būvdarbi Rudzātu speciālajā internātskolā

Rajona pašvaldība gatavo atklātā konkursa nolikumu par Rudzātu speciālās internātskolas renovācijas darbu veikšanu. «Novadnieks» jau vairākkārt informējis, ka šajā izglītības iestādē vairāku gadu garumā veikta apjomīga celtniecība — ir jauna dzīvojamā māja un mācību darbnīcas, visaugstākajām prasībām atbilst ēdināšanas bloks. Pašlaik svarīgākais ir mācību ēkas renovācija, kur jānomaina ventilācijas sistēmas un iekšējie elektrosadales tīkli, bet pēc tam jāveic telpu apdare. Īpaši kritiskā, kā speciālisti atzīst, pat avārijas stāvoklī ir zāles grīda, kur tā jau vietām šūpojas. Tehniskais projekts mācību ēkas renovācijai izstrādāts 2002. gadā, tagad to nepieciešams aktualizēt.

Pēdējās ūdenspeldes var baudīt droši

Lai gan ūdeņi strauji atdziest, rūdītākie peldētāji var droši baudīt pēdējos šīs vasaras ūdens priekus. Kā informē Valsts aģentūras «Sabiedrības veselības aģentūra» Rēzeknes filiāle Preiļos, ūdens paraugi no peldvietām Cirišu, Rušonas, Eikša, Gailišu, Limankas un Līvānu ezerā, kā arī Dubnā, Preiļupē, Daugavā un Feimankas ūdenskrātuvē atbilst Ministru kabineta noteikumu «Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti» prasībām. Visās peldvietās peldēties atļauts.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Eiropa reaģē uz degvielas cenu palielināšanos.

Kā Latvija?

Šonedēļ Latviju satricināja benzīna cenu lēcieni. Praktiski visās degvielas uzpildes stacijā 95. markas benzīns maksāja vairāk nekā 70 santimus litrā.

Straujais naftas cenu pieaugums radījis degvielas cenas paaugstināšanos arī citur Eiropā, taču visāpīgāk to izjūt patērētāji jaunajās Eiropas Savienības dalībvalstīs, kur iedzīvotāju ienākumi ir daudz mazāki nekā vecajās.

Kāda ir valstu valdību reakcija uz notiekošo? Visradikālāk rīkojusies Polija, kuras valdība līdz gada beigām nolēmusi samazināt akcīzes nodokli degvielai. Francija gatavojas samazināt nodokļus patērētājiem un transporta kompānijām. Zviedrijas valdība tiek aicināta noteikt benzīna cenas griestus.

Ko šajā sakarā domā mūsu valdība? Ministru prezidents Aigars Kalvītis aicina domāt par energoresursu ekonomiju un taupību, jo, turpinoties degvielas cenu kāpumam, var iestāties enerģētiskā krīze. Taču kopumā nekādi ārkārtas pasākumi netiks veikti. Valdības vadītājs uzskatījis, ja pieprasījums pēc degvielas tās augstās cenas dēļ samazināsies, kritīs arī cenas. Patiesībā, tik labi situētām personām kā ministri, ir grūti saprast sabiedrības satraukumu. «Neatkarīgās» žurnālisti noskaidrojuši, ka lielais vairums no viņiem pat īsti nezina, cik benzīna patērē viņu dienesta automobili.

ES nauda tiek bagātajiem

Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūta Lauku vides attīstības nodaļas un amerikāņu kolēģu veiktais pētījums liecina, ka Eiropas Savienības atbalsta investīcijas, iespējams, nonākušas teritorijās, kurās ir relatīvi labākas priekšrocības ekonomiskajai izaugsmei. Turklāt atbalstu, iespējams, saņēmuši konkurētspējīgi uzņēmēji. Šajā sarakstā ir arī veselības ministrs Gundars Bērziņš, kura zemnieku saimniecība saņēmusi 141 998 latus, kā arī bijušais zemkopības ministrs, Saeimas deputāts Atis Slakteris, kurš ticis pie 109 786 latus liela Eiropas atbalsta.

Pētījuma autori domā, ka «līdzšinējā politikā izteiktie mērķi par Latvijas lauku ilgspejīgu attīstību ir bijuši tikai vārdi».

Laikraksta eksemplārs – vairāk nekā kilogramu smags

Šonedēļ, 5. septembrī, klajā nākušais laikraksta «Latvijas Vēstnesis» numurs pārspējis visus Latvijas avīzniecības rekordus. Tajā bija 416 lappuses, viena eksemplāra svars bija 1125 grami, bet visa tirāža svēra vairāk nekā 4,3 tonnas. Laikrakstā bija publicēti tikai viens dokuments — «Par Eiropas valstu nolīgumu par bīstamo kravu pārvadājumiem ar autotransportu» — latviešu un angļu valodā.

Izcili rezultāti pasaules informātikas olimpiādē

Latvijas jaunie informātikā no pasaules skolēnu informātikas olimpiādes, kas augusta nogalē risinājās Polijā, atgriezušies ar izciliem rezultātiem – divām sudraba un vienu bronzas medaļu. Latvija ir to deviņu valstu skaitā, kas ir ieguvušas trīs medaļas, tas apliecina mūsu piederību informācijas tehnoloģiju pasaules elitei. Kopumā olimpiādē piedalījās 276 skolēni no 70 pasaules valstīm.

Ziņas sagatavoja L.Kirillova

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

53-07058, 53-07059 (žurnālistiem). Fakss 53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

Sākusies iesniegumu pieņemšana no lauksaimniekiem, kuri vēlas priekšlaicīgi pensionēties

1. septembrī Lauku atbalsta dienests sāka pieņemt iesniegumus no lauksaimniekiem, kuri vēlas pieteikties priekšlaicīgi pensijai Lauku attīstības plāna pasākuma «Priekšlaicīgā pensionēšanās» ietvaros. Pasākuma mērķis ir veicināt lauku saimniecību attīstību, nomainot un uzlabojot tās menedžmentu, iesaistot jaunus un/vai ekonomiski aktīvus cilvēkus.

Kas var pieteikties atbalstam

Atbalstam var pieteikties fiziska persona — saimniecības atdevējs, kā arī persona, kas strādā atdevēja saimniecībā. Lai pieteiktos atbalstam, saimniecības atdevējam vismaz 10 gadus pirms saimniecības nodošanas ir jānodarbojas ar lauksaimniecisko darbību un pretendents jābūt vismaz 55 gadus vecam, bet vēl nesasniedzis valsts vecuma pensijai atbilstošu vecumu brīdī, kad pretendents tiek apstiprināts atbalsta saņemšanai.

Saimniecības vidējie ieņēmumi četru iepriekšējo noslēgto gadu periodā (ieskaitot subsīdijas) nevar būt mazāki par 2400 eiro, turklāt saimnieciskās darbības ieņēmumu lielākai daļai jābūt gūtai tieši no lauksaimnieciskās darbības. Saimniecības atdevējs par savu saimniecisko darbību pēdējos četros gados ir atskaitījis Valsts ieņēmumu dienestam. Pieteikšanās brīdī saimniecībai jāpārtrauc komerciāla lauksaimnieciskā darbība, taču drīkst turpināt nekomerciālu lauksaimniecisko darbību un ēku izmantošanu.

Ko darīt ar saimniecību

Saimniecību, kā arī visu zemi vai daļu no tās var nopirkt vai saņemt dāvinājumā cita

Foto no «Novadnieka» arhīva.

fiziska vai juridiska persona. Saimniecības pārņēmējs izstrādā uzņēmējdarbības plānu, kurā ir paredzēta nodotās saimniecības ekonomiskā dzīvotspēja nākamo trīs gadu laikā pēc iesnieguma apstiprināšanas. Nākamajam saimniecības īpašniekam jābūt atbilstoši izglītībai un profesionālajam iemaņam.

Saimniecības pārņēmējs ir tiesīgs turpināt attīstīt lauksaimniecisko darbību saimniecībā jau pastāvošā nozarē vai to mainīt, kā arī uzsākt nelauksaimniecisko darbību, kas ir savienojama ar lauku vides kvalitātes uzlabošanu vai aizsardzību, ja ar lauksaimniecisko darbību nevar sasniegt ekonomisko dzīvotspēju. Jaunajam īpašniekam saimniecībā saimniecisko darbību jāveic vismaz piecus gadus.

Strādniekam, kurš strādā atdodamajā saimniecībā un vēlas priekšlaicīgi pensionēties, pilnībā jāpārtrauc lauksaimnieciskā darbība, kā arī jābūt ne mazāk kā 55 gadus vecam, bet ne valsts pensijas vecumā, un pēdējos piecus gadus vismaz pusi no sava darba laika jānostrādā par zemnieku saimniecības palīgu vai strādnieku. Bez tam šim strādniekam saimniecības atdevēja saimniecībā ir jāstrādā ne mazāk kā divu

gadus pilnu darba laiku četru gadu periodā pirms saimniecības atdevēja priekšlaicīgās pensionēšanās un ir jābūt sociālās apdrošināšanas sistēmas dalībniekam.

Atbalsta ilgums un apmērs

Atbalsta saņēmējs — saimniecības atdevējs — var saņemt ikmēneša pensiju 15 gadus no lēmuma apstiprinājuma brīža, bet ne ilgāk kā līdz 75 gadu vecuma sasniegšanai. Savukārt atbalsta saņēmējs — saimniecības strādnieks — var saņemt ikmēneša pensiju no lēmuma apstiprināšanas brīža līdz valsts vecuma pensijas sasniegšanas brīdim, bet ne ilgāk kā 10 gadus.

Atbalsta kompensācijas apjoms ir atkarīgs no dažādiem parametriem un tiek aprēķināts pēc speciāli izstrādātām formulām. Sīkāku informāciju par pensijas apmēra aprēķināšanu, kā arī citu informāciju par pieteikšanās kārtību un nosacījumiem var atrast rokasgrāmatā, kas ir izstrādāta atbalsta pretendentiem, kā arī Lauku atbalsta dienesta mājas lapā.

Atbalsts tiks izmaksāts reizi ceturksnī par iepriekšējo periodu. Maksimālais gada pensijas apmērs saimniecības atdevējam nevar pārsniegt

15 000 eiro gadā. Gadījumā, ja saimniecības atdevējs, priekšlaicīgās pensijas saņēmējs, pēc apstiprināšanas atbalstam sāk saņemt valsts vecuma pensiju, tad priekšlaicīgās pensijas apmērs tiek samazināts par valsts vecuma pensijas apmēru. Saimniecības strādnieka gada pensija tiek noteikta, ievērojot limitu 3 500 eiro gadā un kopējo limitu — 35 000 eiro.

Ierobežojumi

Piesakoties priekšlaicīgai pensijai, jāievēro arī vairāki ierobežojumi. Ja pensijas saņēmējs turpina veikt lauksaimniecisko darbību nekomerciālos nolūkos, tad par to nevar saņemt nekādu atbalstu — valsts tiešos maksājumus, papildu valsts tiešos maksājumus, valsts subsīdijas. Tāpat arī šādai saimniecībai nepiešķirs atbalstu lauksaimniecībā izmantojamās zemes apmežošanai.

Priekšlaicīgi pensionēties nav iespējams, ja atbalsta pretendents ir saistīts Lauku attīstības plāna pasākuma «Atbalsts daļēji naturālo saimniecību pārstrukturizācijai» un «Standartu saimniecību pārstrukturizācijai» ietvaros.

Zemkopības ministrijas
Preses un sabiedrisko
attiecību nodaļa

RIEBIŅU NOVADĀ

■ **PAR PĀRTIKAS PREČU IEPIRKUMU.** Sakarā ar to, ka nav noslēdzies iepirkuma konkurss par pārtikas preču piegādi, bet skolas gads jau sācies un izglītības iestāžu audzēkņi ir jānodrošina ar ēdināšanu, pašvaldības deputāti ārkārtas sēdē nolēma līdz iepirkuma procedūras pabeigšanai pārtikas preču iegādi izglītības iestādēm veikt saskaņā ar pagājušajā mācību gadā noslēgtajiem līgumiem.

■ **LEMJ PAR SPORTA ZĀLES BŪVNICĪBU.** Sakarā ar to, ka valsts budžetā veiktas izmaiņas un ir piešķirts mērķfinansējums Riebiņu novada Galēnu pamatskolas sporta zāles būvniecībai, pašvaldības deputāti nolēma uzdot paš-

valdības iepirkuma komisijai izsludināt konkursu par Galēnu pamatskolas sporta zāles projektēšanu un būvniecības darbu veikšanu. Projektēšana būs jāveic, ievērojot nosacījumu, ka Galēnu sporta zālē atbilstoši starptautiskajiem standartiem varēs ietilpināt rokas bumbas, volejbola un basketbola laukumus.

■ **DARBA SAMAKSA PAGASTTIESAS LOCEKĻIEM.** Apstiprinātā Riebiņu novada pagasttiesas budžeta ietvaros nolemts noteikt (laika periodam no 1. septembra līdz 31. decembrim) amatalgas pagasttiesas locekļiem. Algas noteiktas 75 līdz 180 latu apmērā.

REDAKCIJAS SLEJA, INFORMĀCIJA

Rajona pakļautības izglītības iestādes mācībām sagatavotas labi

Rajona padomes pārzinā atrodas septiņas izglītības iestādes un arī izglītības pārvalde, kas veic kontrolējošo, pedagogu tālākizglītības organizēšanu un citas funkcijas. Iši pirms jaunā mācību gada ar to gatavību nākošajam darba cēliem, problēmām un risinājumiem iepazīs rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore.

Kopumā esmu ļoti priecīga, atzina Aina Pastore, jo iestādes jaunajam mācību gadam ir labi sagatavotas, un to direktori par ieguldīto darbu kopā ar saviem darbiniekiem pelnījuši pateicību.

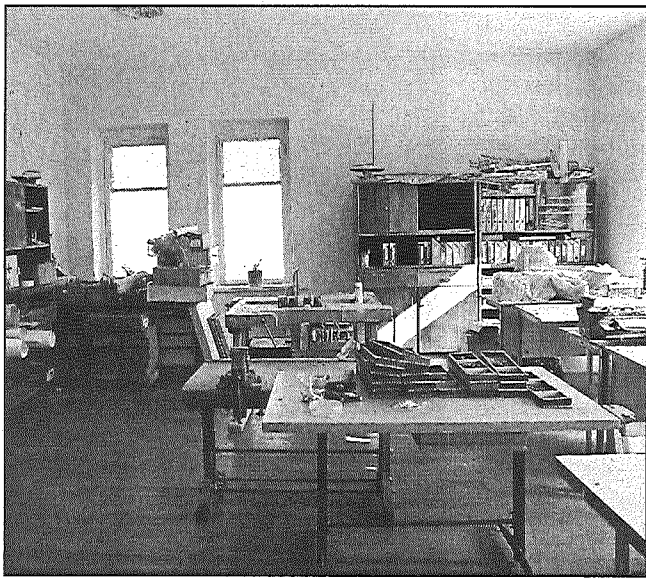
Runājot par problēmām, Aina Pastore atzina, ka viena no tām saistās ar rajona tehniskās jaunrades centru, jo tas tika pārvietots uz citām telpām, bet rajona budžetā nebija paredzēti līdzekļi telpu sagatavošanai. Šim nolūkam no privatizācijas fonda piešķirto 1000 latu bija nepietiekami. Ēka, kurā patlaban izvietojies jaunrades centrs, pieder Preiļu novada domei. Par rajona padomes līdzekļiem vienā no telpām ierīkoti piekarināmie griesti, veikta kosmētiskais un labiercību remonts. Apsildīšanai tiks izmantoti eļļas radiatori. Tomēr šī ēka, kurā pirms tam atradās Amatu un harmoniju centrs, tehniskās jaunrades centra vajadzībām ir par mazu, te var iekārtot tikai trīs nodarbiņu telpas, direktora un metodiķa kabinetu. Šeit paliks pulciņi, kuri nodarbojas ar mehāniskajām palīgerīcēm: ēvelēm, virpām un tamlīdzīgi. Novada domei lūgts ierādīt telpas pārējiem pulciņiem kādā no pilsētas skolām, jo pārsvarā šajā centrā nodarbojas Preiļu novada bērni. Neviens no tehniskā centra jaunrades pulciņiem, kas darbojas arī citās rajona skolās, netiks slēgts. Līgums

starp rajona padomi un Preiļu novada domi par Amatu un harmoniju centra izmantošanu jauno tehniku nodarbiņām noslēgts tikai uz gadu.

Aina Pastore atzina, ka uzmanība pievērsta arī Aglonas bazilikas kora skolai. Profesionālās ievirzes izglītības iestādēm pēc Valsts izglītības inspekcijas rīkojuma jāiziet atkārtota pārbaude, lai no valsts kontrolējošajām iestādēm saņemtu atzinumu, cik šīs skolas ir gatavas mācību procesa nodrošināšanai. Aglonas kora skolai ir divi dibinātāji: rajona pašvaldība un bazilika. Atsevišķos jautājumos — par remonta veikšanu, klašu komplektu palielināšanu un mūzikas instrumentu izmantošanu — tas rada sarežģījumus. Tomēr visas lietas saistībā ar šo skolu jāsakārto līdz nākošā gada pavasarim, kad paredzēta iestādes akreditācija.

Rudzātu speciālajai internātskolai šī gada valsts budžeta grozījumos piešķirti līdzekļi. Tiks izsludināts atklātais konkurss par remontdarbu veikšanu, un jau līdz budžeta gada beigām mācību korpuss iegūs jaunu veidolu. Skolas galvenais nams, kurā notiek mācības, ir pēdējā no skolas kompleksa ēkām, kas aizvadīto gadu laikā piedzīvo ievērojamas pārmaiņas. Aina Pastore uzsvēra, ka augstu vērtējams Latvijas Bērnu fonda un tās prezidenta Andra Bērziņa lielais ieguldījums skolas pārtapšanā par modernu izglītības iestādi un mājām bērniem ar īpašajām vajadzībām.

Ļoti priecājos par rajona bērnu un jauniešu centra veiktajām aktivitātēm vasaras periodā, gatavojoties jaunajam mācību gadam, atzina izpilddirektore. Tikpat atzinīgi viņa vērtēja Aglonas internātvidusskolas kolektīva paveikto, iekārtojot kabinetus. Jaunu veidolu ieguvusi skolotāju istaba. Līdzekļi vajadzīgi

● Rajona tehniskās jaunrades centrā, kas pirms jaunā mācību gada piedzīvoja pārcelšanos uz citu vietu, pamazām katra lieta atrod savu vietu, un sākusies audzēkņu pieteikšanās. Foto: A.Stepanovs

ēkas fasādes nokrāsošanai. Ir notikusi cenu aptauja šim darbam, taču inflācijas rezultātā ar iepriekš paredzētajām summām ir par maz. Taču šogad skola palikusi bez iespējām sporta stundām no Jaunaglonas arodvidusskolas irēt sporta zālī. Arī angāra iegāde sporta nodarbiņām nav iespējama tā iemesla dēļ, ka zemes īpašumu piederības lietas Aglonā ir stipri aktualizētas, un nav vietas šādas būves uzsliešanai.

Daudz darba jaunā mācību gada priekšvakarā paveicis Līvānu mākslas skolas kolektīvs. Bērni un jaunieši iemilējuši šo skolu, te ir liels audzēkņu skaits, kam mācību iestādē jau kļuvis par šauru.

Jaunajam darba cēliem nopietni sagatavojušies arī Preiļu vakara (maiņu) un neklātienēs vidusskolas darbinieki, kam jātiek galā ne tikai ar mācību, bet arī grūto audzināšanas darbu sarežģītajā skolēnu kontingentā.

Darbam nopietni sagatavojies arī rajona sporta kluba «Cerība» kolektīvs. Drīzumā te sāksies jumta un ventilā-

cijas sistēmas remonts. Pēc Līvānu bērnu un jauniešu sporta skolas izveidošanas «Cerība» samazinās pedagogisko likmju skaits, un rezultātā var kļūt mazāks administrācijas likmju skaits. Taču sakarā ar to, ka rajona sporta klubs «Cerība» veic rajona sporta darba metodiskās vadības funkcijas, tapis lūgums Izglītības un zinātnes ministrijai, kā arī Sporta pārvaldei iepriekšējo likmju skaitu šogad nesamazināt. Sporta klubam ir iespējas atvērt jaunas grupas, piemēram, sporta deju, un papildināt pedagogisko likmju skaitu.

Izglītības pārvaldei palielinājies darba apjoms, jo tās pārziņā tagad nodoti daudzi no tiem jautājumiem, ko pirms valsts izglītības inspekcijas reorganizācijas kārtoja tās inspektori.

Esmu gandarīta, atzina Aina Pastore, bet gribu atgādināt, ka dzīvojam lielas konkurences apstākļos, un tāpēc darba kvalitāte aizvien jāpatur uzmanības centrā.

L.Rancāne

Lai kartupelis bļodiņā

Lai nu par ko, bet par laiku gan mums pašlaik nebūtu ko žēloties. Trešdien, kad rakstu šīs rindas, aiz loga karsē saulīte, putniņi nesteidz atvadīties no dzimtajām vietām, kur kārts šūpulītis. Starp citu, saka, ka siltajās zemēs, kur mūsu gājputni pārziemo, bērniem skolā mācot, ka putni esot viņu zemēm piederoši, tikai pārāk svelmainajā laikā tie aizlidojot uz vēsākajiem ziemeļu apgabaliem. Lai nu tā būtu, ka tikai pa ceļam putnu gripu neatnestu. Tas ir visai nopietns drauds, taču jācer, ka situācija uzlabosies, un joprojām saviem bērniem varēsīm mācīt sagaidīt gājputnus, uzkarināt būrišus un priecāties par pavasarīgajām dziesmām. Bet presē jau izskanējuši brīdinājumi sargāt mājputnus no kontaktiem ar svešiem lidoņiem, vislabāk — savas tibiņas turēt iesprostotas un pajumtē. Bet kas gan tā par olu, ja vistīņa neredz ne saules gaismu, ne zaļu zālīti paknābā, ne svaigu gaļas porciju sliekas izskatā no velēnas izceļ? Jau tāpat ar sintētiku esam pārbaroti. Dažu labu gaļas gabalu nopircis un dārgu naudu samaksājis, cilvēks pēc tam brīnās, — ne ta pēc glaubersāls garšo, ne ziepju zālēm, un par ko esmu to pieclatnieku izgrūdis? Reizēm šādas neizskaidrojamas lietas mēdz skaidrot arī televīzijā. Tā klusām, nemanāmi, kāda neuzkritoša raidījuma ietvaros. Vienreiz kāda gaļas kombināta meistars stāstīja, kādā veidā kūpinājumu padarīt mīkstu un iedenu. Izrādās, ražotavās pievieno speciālu irdinātāju, kas gaļas šūnas uzpūš un piebiedina, no tā tas mīkstums, bet ne garša.

Bet saulīte spīd un silda septembrim neierasti silti un mīlīgi. Kartupeļu lauciņos lieli un mazi naski lokās pēc bumbuliem, kas šovasar pārcietuši lietavas un plūdus. Vismaz rudenī dabū apsildīt sānus. Par ietilgušo siltumu priecājas arī pilsētnieki. Zina, ka tūlīt sāksies sašana izvējotajās, caurumainajās blokmājās. Kāds celtniecības nozares speciālists nesen izteicās, ka valsts rīkojusies varen tālredzīgi, nogrūžot no saviem pašvaldību pleciem rūpes par dzīvojamu fondu privatizācijas ceļā. Cilvēki sapriecājušies, — īpašums, tā sakot, bet īstenībā — vesels problēmu kalns, kas tūlīt nogrūs pār īpašnieku galvām saistībā ar māju novecošanas procesiem — sarūsējušiem balkonu balstiem, cauriem šifera jumtiem, šķirbainām sienām.

Arī mūsu valsts gaišākās galvas lielas cerības saista ar siltumu. Vienvakar televīzijā augsta ranga ekonomikas nozares amatpersona uz jautājumu, kas sagaidāms tālāk saistībā ar inflāciju, ar degvielas cenām, ar dzīves sadārdzināšanos, atbildi sāka, ka viss atkarīgs no tā, kāda būs ziema, — silta vai auksta. Tālāk neskatījās, jo tik spoža intelekta izpausmes pērle vienkārši satricca.

Par degvielu šeit nerunāsim. Tā sakot, ne pielikt, ne atņemt. Ja nu vienīgi atgādināma tāda lietiņa, ka Latvijas benzīna cenas joprojām esot viszemākās Eiropas Savienībā, toties pārdevēju pieliktais uzcenojums šim pašam benzīnam — visaugstākais visā ES. Degvielas tirdzniecības uzņēmumiem, raugi, esot jāatpeln visi tie milzīgie tēriņi, kas iepriekšējos gados ieguldīti attīstībā. Tā, lūk.

Bet ko tur gausties. Paskatīsimies, kā kļājas tiem pašiem amerikāņiem, kuru dēļ tagad mums degvielas cenas saskrējusās griestos. Gudrs dara, kā grib, nabags — kā var. Tā amerikāņi pirms kāda laika bez problēmām nedaudz paspridzināja komētu, kas klusi un nevienu netraucējot Visumā riņķoja pa saviem ceļiem. Nevaru saprast, kā valstij var atrasties līdzekļi un gudras galvas, lai iejauktos kosmosa norisēs, bet tās pašas naudas un gudru prātu pietrūkst, lai uz zemes nostiprinātu dambi. Ņūorleāna atrodas zemāk par jūras līmeni, pilsētu no okeāna ūdeņiem sargāja dambis. «Katrīna» dambi pārrāva, un okeāna ūdens masas aizslaucīja pilsētu. Vai dambja būve ir sarežģītāka par projektu daudzu gaismas gadu at-tālumā mītošas komētas spridzināšanai? Postījumu lielais apmērs ir kauna traips ASV valdības sirdsapziņai. Bet marodieru skaits un šausmīgie noziegumi ir kauns pašai amerikāņu tautai, jo evakuētajā Ņūorleānā nebija palicis vairāk cilvēku par vienas Daugavpils iedzīvotāju skaitu. Arī sveši no malas te neieklūva. Tā ka visi noziegumi uz pašu vien sirdsapziņas.

Bet kamēr vēl rudens kavējas, liksim pie malas politiku un svešas problēmas, mašīnas — garāzā, un ar groziņu uz rokas — kartupeļu laukā, vai uz purvu pēc dzērvenēm. Kas gan var būt labāks par mūsu pašu zemītes kartupeli bļodiņā uz galda, un nekādi sintētiskie padzērieni nevar stāvēt blakus svaigam dzērveņu morsam vai ķīselim.

L.Rancāne

Preiļu tirgus ziņas (Ls/kg)

Gaļa, zivis, olas		Maltā gaļa		Sviesta pupiņas	
Gurna gaļa	2,10	Teļa gaļa	2,00	Linsēklu rauši	0,30
Plecs	1,80	Aitas gaļa	1,60-3,0	Auzas	0,13
Kakla karbonāde	2,40	Reņģes	0,50	Mieži, kvieši	0,12
Karbonāde	2,80	Paipalu olas	1,60 (20 gab.)	Linsēklas	0,60
Kārtaine	1,50-1,70	Dārzeni, augļi, ogas		Cūku pupas	0,40
Speķis	0,70-1,30	Kartupeļi	0,15-0,20	Kabači	0,30
Galva	0,50-0,60	Bietes	0,25	Paprika	1,0-1,30
Stilbiņi	0,80-1,0	Burkāni	0,30	Puravi	1,0
Kājas	0,50	Kāposti	0,15-0,20	Plūmes	0,30
Ribiņas	1,30	Gurķi	0,25	Āboli	0,10-0,15
Kauli	0,40-0,90	Tomāti	0,55-0,60	Aliča	0,25
Aknas	0,50-0,60	Zaļumi	0,10 (bunt.)	Brūklenes	0,50 (I)
Sirds	1,40-1,60	Ziedkāposti	0,40	Dzērvenes	0,40 (I)
Nieres	0,80	Sīpoli	0,40	Cidonijas	0,35-0,40
Tauki	0,30-0,50	Ķiploki	0,15 (galv.)	Gailenes	2,0

Visa nauda vējā

● Pēteris Martinovs Rušonas pagasta Zelta kalnā būvē vēja turbīnu

Ar Rušonas pagasta iedzīvotāju, kādreizējo rīdnieku, inženieri un izgudrotāju PĒTERI MARTINOVU mūs saveda kopā nejaušība. Satiekoties Preiļos, viņš ieminējās, ka nodarbojas ar mūsu apvidū neparastu lietu – vēja turbīnu izgudrošanu un izmēģināšanu. Lai uzzinātu, kas tas īsti par izmēģinājumu un cik lieti der, devāmies ciemos.

Zelta kalna saimnieks atgriezies

Braucot no Preiļu puses, pie Aglonas stacijas, vēl pirms dzelzceļa pārbrauktuves, kur pa labi nogriežas grantēts celiņš uz Aizkalni, pēc nepilniem trim kilometriem kreisajā pusē redzama pelēka divstāvu ēka. Tā tad arī ir Pētera dzīvojamā māja, laboratorija, izgudrojumu un izmēģinājumu centrs, kā arī ražotne. Te ielejā viņš kopā ar Vandas kundzi vada dienas savu bērniņas māju tuvumā, nepārtraukti kaut ko gudro un meistaro, pārsteidzot vietējos iedzīvotājus ar vairāk vai mazāk dīvainām paša konstruētām un lauku saimniecībā noderīgām ierīcēm.

«Vecās» Latvijas laikos Pētera tēvam piederēja viss Zelta kalns, kur pašā korē bija uzcelta māja. Zeme visapkārt smaga, mālaina un spīdīga, gluži kā sviests, vai ar nazi griežama. Var jau būt, ka tieši šī iemesla dēļ pauguram dots Zelta kalna nosaukums. Nekādas naudas kaudzes te nevarēja saraut, bet vecākiem un viņu trīspadsmit bērniem iztikšana bija. Dikti daudz vajadzēja strādāt, lai nopelnītu ģimenei iztiku, bet visi bijām priecīgi un laimīgi savās mājās, stāsta Pēteris un uzmet acis savai tēva sētai, kurai kopš kolhozu dibināšanas laikiem mainījušies saimnieki. Arī tagad tā ir citu īpašnieku rokās.

Kolektīvizācijas sākumā vecāki saprata, ka Zelta kalnā nekāda palikšana nebūs. Mājas pārdeva un pārcēlās uz dzīvi citur. Pēteris pēc pamatskolas absolvēšanas devās apgūt zinības uz Rīgu. Pēc ilgām svešās zemēs un pasaules okeānos aizvadītiem gadiem te viņš atgriezās tikai deviņdesmito gadu sākumā. «Toreiz likvidējās kolhozi. Arī man kā mantiniekam iedalīja pajas. Bet par tām jau tikai kaķi varēja iegādāties,» viņš teic. Balsī jūtams rūgtums, jo dzīvošanu Zelta kalnā pakājē nācās

sākt klajā vietā.

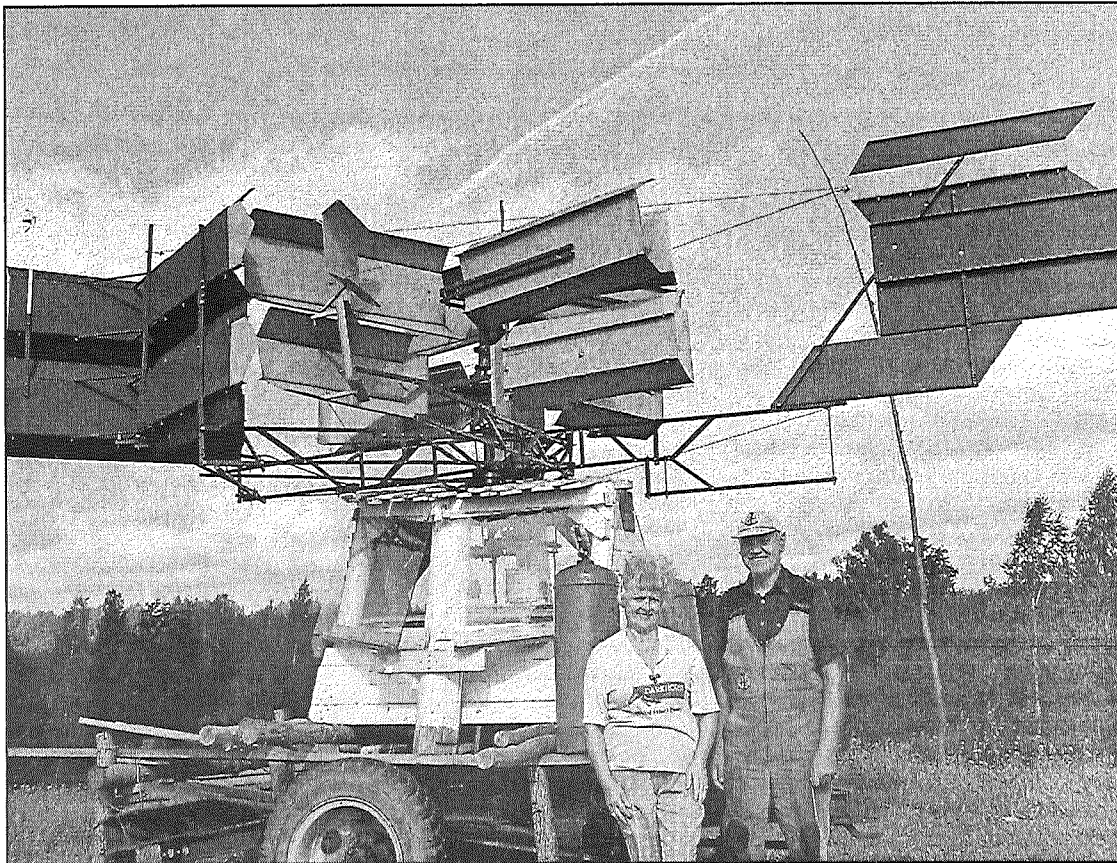
Jūtams, ka netik kavēties atmiņās, sirmais vīrs novēršas un pieklust. Viņa vietā runā Vanda, uzticama draudzene un palīdzē: «Ilgus gadus Pēterim, lai kur viņš būtu un lai ar ko nodarbotos, katru nakti rādījies viens un tas pats sapnis. Pēteris no mājas pagalma skrien pa Zelta kalna nogāzi uz ezera pusi un dzird tēva balsi: «Kas gan cits, ja ne tu, dēls...» Pilnīgi droši, ka tā bija zīme atgriezties.»

Vēja turbīnas lauku ražotāju vajadzībām

Pa visiem garajiem padomju gadiem elektrības līnijas līdz Zelta kalnam tā arī nav atnākušas. Arī saimniecībā «Martinovi» joprojām nav iespēju skatīties televizoru, nemaz nerunājot par tādām modernām mūsdienu ierīcēm kā datora izmantošana vai kas cits. Ne mēs pirmie, ne pēdējie, kas Latvijā pašlaik tā dzīvo, secina saimnieks.

«Izmēģina vēja turbīnas autonomo enerģētisko iekārtu būvei ar speciālo uzkrājuma sistēmu nepārtrauktā energoapgādē lauku ražotāju vajadzībām» — tā rakstīts uz mājas sienai piestiprinātās dzeltenās izkārtnes. Izgudrotājs ķēries pie savas unikālās idejas īstenošanas – vēja turbīnas uzstādīšanas paša saimniecībā. Tas ir eksperiments, kura izdošanās gadījumā varētu sākties šādu turbīnu ražošanu un vēja enerģija tiktu izmantota tautsaimniecībā.

«Visu mūžu esmu strādājis kuģu būvēšanas un ekspluatācijas nozarē, ieguvis lielu praktisku pieredzi darbā ar kuģu mehānismiem. Esmu braucis izmēģināt kuģus jūrā, iepazīs Amerikas un Afrikas kontinentus, pabijis visas pasaules jūrās,» stāsta Pēteris. «Vēlāk, kad visa bagātā Latvijas zvejniecības flote tika izpārdota, izveidojām firmu «Energoflote». Nodarbojamies ar kuģu mehānismu, dzinēju, generatoru, vadības

● Izgudrotājs, racionalizators un konstruktors Pēteris Martinovs ar savu ieročnesēju un dzīvesbiedri Vandu Zelta kalnā pie vēja turbīnas. Kad rudenī tā nāks gatava, būs piepildīts viņa lielākais sapnis. Foto: A. Stepanovs

sistēmu remontiem. Līdzīgu firmu parādījās arvien vairāk, konkurence kļuva lielāka, bet darba – mazāk. Tad saņēmu mantojumā zemi Rušonas pagastā. Tā kā bija klāt pensijas gadi, nolēmu atgriezties. Tas arī viss mans dzīves stāsts.»

Bet kā tad ar vēja turbīnām? Tā ir ilgus gadus izgudrotāja prātā izlolota ideja, kas tagad pamazām rod īstenojumu. Latvijā joprojām ir vairāki simti lauku sētu, kur nav elektrības, bez tam vēl daudzās vasarnīcās nomaļākās vietās, kur jāiztiek ar petrolejas lampu. Izgudrotājs savu ilgus gadus krāto un dažādās izstādēs smelto pieredzi, Pēteris beidzot ķēries klāt vēja turbīnas konstruēšanai. Viņš ir pārliecināts, ka viss izdosies, jo, piemēram, Polijā ir apdzīvotas vietas, kur elektroenerģija tiek iegūta no vēja.

Vēju jāprot noķert

Martinova kungs rāda Latvijas vēju karti, kur dažādu zilu toņu

nokrāsās iezīmētas atsevišķas teritorijas. «Vējš ir zonāls. Stiprāk pūš pie jūras, bet dziļāk kontinentā vēja plūsmas ir vājākas. Tā ir arī Zelta kalnā. Pašreiz pasaulē izmantotās vēja turbīnas labi darbojas tikai spēcīgā gaisa plūsmā, piemēram, pie Liepājas, bet pie mums vajadzīgas daudz jūtīgākas ierīces. Ja šeit mans eksperiments izdosies, tad piejūras novados ar manu turbīnu varēs ņemt vēju uz nebēdu,» viņš stāsta.

Azīmutēšana, vektoru spēki, spiedienu, vakuums, negatīvais vējš... Tehniski domājošiem cilvēkiem šie ir citi termini, ko, stāstot par savas turbīnas pamatprincipiem, min Martinovs, droši vien ir pilnīgi saprotamas un vienkāršas lietas. Taču man, šī raksta autori, pareizāk šķita šajās gudrībās pārlieku neiedziļināties. Galvenais, ka pašam izgudrotājam projekta būtība ir skaidra kā vienreizviens. «Redziet, mana mašīna ar visām parīkētām ir novietota uz ratiem. Kur gribu, tur aizvelku. Kaut vai uz ganībām, ja govis pusdienās slaucamas. Mana turbīna ražo enerģiju ar visiem nepieciešamajiem parametriem. Zemniekam tā būs multienerģijas stacija,» viņš skaidro.

Izmēģinājuma variantā uzstādītie turbīnas spārnu pāri var rotēt katrs pa savam, jo katram ir atsevišķa vārpsta. Tas nozīmē, ka nepieciešams daudz mazāks vēja spēks, lai ierīce sāktu darboties. Pie tam spārnu daudzumu var variēt atkarībā no tā, cik jaudīgu turbīnu saimnieks vēlas.

Rušonas pagasta konstruktora tuvākais uzdevums ir iegādāties baterijas vēja ražotās elektroenerģijas uzkrāšanai. Tas gan ir ļoti dārgs priekš, tomēr Pēteris skaidri zina, ko, kur un kad iegādāsies, lai viss noritētu pēc plāna.

Pašam sava dāvana jubilejā

Uz rudens pusi neparastā elektrību ražojošā ierīce būšot gatava, teic meistars. Izklusās tik pār-

licinoši, ka atliek vien jautāt, kā tad vēja saražotā elektrība no Zelta kalna tiks līdz viņa mājām. Izrādās, ka pavisam vienkārši. Esot jau nopirkts aptuveni 500 metrus garš kabelis. To tad arī nostiepsot no turbīnas līdz sētai.

«Cāļus skaita rudenī. Septembra beigās, kad saskries diktāki vēji, pilnībā varēšu savu meistarību pārbaudīt. Tā man būs pašam sava dāvana jubilejā,» Pētera kungs mulsi piemin savu septiņdesmito dzimšanas dienu un smejas, sak, redz, kā es dzīvoju – visu naudu palaižu vējā. Tiesa, kas tiesa, nauda ieguldīta vējā, tā iegrožošanā, pieradināšanā un izmantošanā. Vandas kundze jau brīžiem pukstot, ka izgudrotājs ne vien savu pensiju dažnedažādās parīkētās ieguldot, bet arī no viņas klāt pieķerot. Bet ko tu padarīsi, radošai un vērtīgai idejai jāļauj īstenoties.

Kamanrati un citi izgudrojumi

Līdz ar vēja turbīnas projektēšanu Pētera Martinova galvā mūždien grozās simts un viena cita ideja. Saimnieks ar savu saimnieku atradusi nelielu plaušmašīnu. Bet pagalmā pie mājas stāv kādi savādi rati, ko meistars sauc par visu sezonu ekipāžu zirgam.

Patiesībā tie ir vai nu divriteņu vai trijriteņu rati (kā pasūtītājs vēlas) ar ziemā pieliekamu ragavu komplektu, tā teikt, kamanrati. Šīs ierīces celtspēja ir līdz 500 kilogramiem, garums – trīs metri, platums – 1,3 metri. Rati ir visai zemi, kravas platforma tikai 30 centimetrus virs ceļa. Nesošie un citi konstruktīvie elementi darināti no koka un metāla, kamanratu svārs – 120 kilogrami. Par ratu labajām konstruktīvajām īpašībām Pēteris pārliecinājies pats, jo ar savu puszirgu vedis malku no meža. Par to puszirgu gan tikai joks, jo vilcējs piederot abiem ar kaimiņu.

L.Kirillova

● Kamanratos tik viegla un ērta braukšana, ka meistaram prieks un arī zirdziņam ašs solis.

Stādīsim savus vīnogu kokus

Latvija un vīna dārzi. Vai nešķiet par traku? Izrādās, nemaz ar ne. To pierādījuši daudzi jo daudzi Latvijas dārzkopji, sākot jau no pagājušā gadsimta, kad tika izveidots vīnadārzs Sabilē. Mūsu kaimiņzemē Baltkrievijā dienvidu daļā klimats ir nedaudz maigāks, tur Latvijā radītajai šķirnei 'Zilga' atvēlēti pat vairāki desmiti hektāru.

Vīnkoks ir viens no visnenākajiem ziedaugiem uz Zemes, tā sēklas atrastas pat akmens laikmeta cilvēku apmetnēs. Arī mūsu platuma grādi tiem nav par bargu, jo izrādās, ka vīnkoka saknēm nemaz nav miera perioda, fizioloģiskie procesi neapstājas, jo saknes no zemes dziļumiem virszemes daļai dod ūdeni. Labvēlīgos apstākļos vīnkoka saknes var augt visu gadu.

Vai esat gatavi?

Vispirms ir jāatceras, ka vīnkokus pavasarī vajadzēs apsegt ar agrotīklu, lai pasargātu no vēlajām salnām. Otra lieta – ziemas sākumā tos jāpiesedz, pirmos divus trīs gadus tas jādara neatkarīgi no ziemcietības pilnīgi visām šķirnēm. Treškārt, ik gadu kociņi jāapgriež, lai nesaaug džungļi. Vislabāko stādīšanas vietu jāmeklē pavasarī – kur sniegs nokūst vispirms, tur arī jāstāda.

Augsne

Augsni ieteicams sagatavot jau rudenī. Ja to dara pavasarī, stādāmvieta augsne labi jāsalej, lai tā nosēstos. Noteikti jāpārbauda, lai iecerētā vieta nav uz āderes, pretējā gadījumā vīnoga pārvērtīsies par pundurkociņu vai iznīks.

Vīnogām neder smaga māla augsne, jo saknēm jāelpo. Bedre jāizrok 1 x 1 x 0,7 m plata un dziļa, jāieliek komposts, ja vajag, rupja grants, bet pašā apakšā kārta sadalījušos kūtsmēsli. Ieteicami kaulu milti. Bedri var papildināt ar akmeņiem un oļiem.

Ziemas salā visneizturīgākās ir saknes. Eiropas vīnogām saknes izsalst no -5 līdz -8 grādiem, bet Amūras šķirnēm no -10 līdz -12 grādiem. Galvenā sakņu masa atrodas 30-40 cm dziļumā, tās no stumbra barības meklējumos dodas 2-5 m plašā joslā.

Gatavojot augsni, jābūt skaidrībai, kādu šķirni stādīsiet. Piemēram, 'Gunai', 'Veldzei' un 'Zilgai' patīk augsne ar reakciju pH 5,5-6,5. 'Zida ķekars', 'Triumfs' ciena viegli sārmainu augsni – pH 7-8, bet Amūras šķirnēm vajadzīga neitrāla augsnes reakcija.

Stādi

Ideālam stādam vajadzētu būt ar 3-4 pumpuriem un ap 15 cm garām saknēm. Pirms stādīšanas pumpurus un saknes nedaudz apgriez un divas diennaktis patur

ūdenī. Aktīva sakņu darbība atkarībā no šķirnes sākas, kad augsne iesilusi no 8-10 grādiem.

Nevajadzētu pirkt stādus ar gariem zaļiem dzinumiem un lapām, jo tie var būt ziemā apkurināmā siltumnīcā izdzīti vīnogulāju spraudēni ar vārgām balsta saknītēm. Tāds stādiņš vēl vismaz gadu būs jāaudzē mājās, tikai tad var likt iecerētajā vietā. Atcerieties, ka vīnogas jāstāda tikai pavasarī, pēdējais termiņš ir ap Jāņiem.

Galvenais vīnogām ir saknes, dzinumam pietiek pat ar vienu veselumu pumpuru.

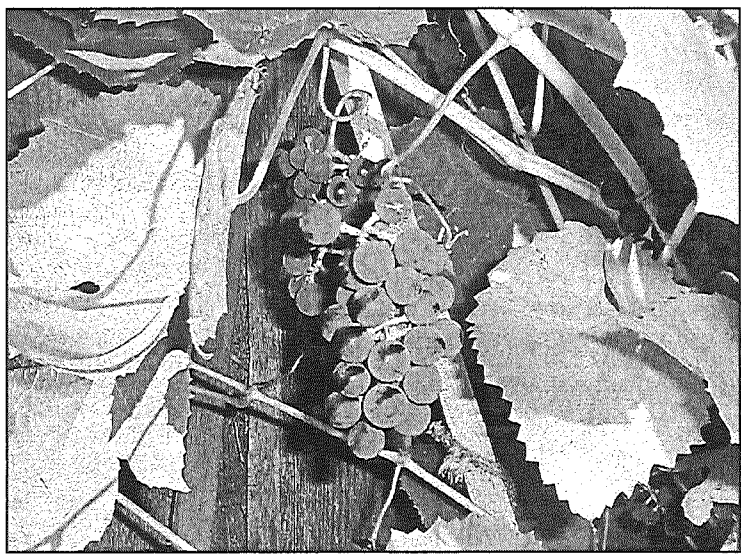
Mēslošana

Vīnogas ēdienkartē galvenais ir kālijs. Ja tā ir pietiekami, vīnoga labi iztur arī bargās ziemas. Viena no kļūdām ir, ka pārāk daudz dod slāpekli. Tad stāds aug ļoti labi, bet rudenī slikti nobriest jaunie dzinumi.

Ko un cik daudz vajag dot, var pateikt pēc augsnes analizēm. Ja stādam ir sīkas, mazas lapiņas, trūkst slāpekļa. Ja lapas dzīslas ir zaļas, bet vidusdaļa dzeltē, vīnogai bez slāpekļa var trūkst arī dzelzs un sēra. Veco lapu brūnēšana liecina, ka par maz ir kālija.

Veidošana un iezīmošana

Vīnogas obligāti jāapgriež katru rudenī, nedēļu pēc lapu nokri-

● Attēlā redzamais šķirnes 'Zilga' stādiņš šogad ražoja pirmo reizi. Tas ērtu un siltu vietu atradis šķūņa dienvidu pusē, kur siegs nokūst un zeme sasilst jau agri pavasarī.

šanas. Var, protams, to darīt arī pavasarī, bet tad kociņš *asaro*. Vispiemērotākā forma ir tā sauktais lielais daudzaru vēdeklis. Ražīgākā parasti ir zara vidusdaļa. Ogu laikā vajag pavērot, pie kuras lapas, skaitot no dzinuma sākuma, ir ķekars.

Lietderīgi pirms ziedēšanas nokniebt galotnes visiem tiem dzinumiem, kuri dos ražu. Tad ziedēkari labāk apputeksnēsies. Pavasarī jāizlauz arī visi sīkie nevajadzīgie dzinumi un dubulzari, kas izplaukušī no viena pumpura. Atstāj tikai spēcīgāko. Kad ogas sāk krāsoties, ap dzinumu izgriez visas lapas, jo katra lapa, kas ir ēnā, ir patērētāja, nevis ražotāja.

Pēc apgriešanas vīnogas nolaiž zemē, sasien kūli un piesedz. To var izdarīt ar sausām lapām, eglu zariem, virsū uzklājot kādu mitrumu aizsargājošu materiālu. Galvenais, lai apakšā būtu sauss.

Marta beigās vai aprīļa sākumā biežāko piesegumu noņem, bet pārējo atstāj. Pilnīga vīnogu atsegšana jāveic pēc iespējas vēlāk, lai tās pasargātu no salnām.

Ja viss izdosies, kā iecerēts, jau pēc pāris gadiem būs laba raža un pietiks ogu ne tikai panašķoties, bet arī vīnogu vīnam.

(Izmantoti materiāli no žurnāla «Agrotops») Sagatavoja L.Kirillova

Veselīgais un gardais baudījums no mazdārziņiem

Reti kurā mazdārziņā netiek audzētas tā dēvētās cūku pupas, kas ir ekonomiski izdevīga olbaltumvielu piedeva govju un cūku barības devā. Uzturzinātnieki apgalvo, ka tās ir izcilis produkts arī cilvēka organismam. Bet mūsu senči to zināja paši. Pupas ēstas pat senajā Ķīnā un Grieķijā. Tās kā nacionālais ēdiens vai uzkoda iecienīts arī daudzu tautu virtuvēs.

Ko par pupām un to ēdieniem zina jaunākās paaudzes? Daļa no viņiem diezgan izvairīgi uzņem vārītu pupu ēšanu Ziemassvētkos vai gadu mijā. Viņus var saprast, jo īstu gardēdī ar tādu sausu pupu bļodu neiekārdināt. Bet cūku pupas, ja tās sagatavo ar izdomu, ir ļoti garšīgs ēdiens, kas piedevām satur daudz olbaltumvielu, ogļhidrātu, A, B un C grupas vitamīnus, PP vitamīnu (tas palīdz tikt galā ar stresu, uzlabo atmiņu, sekmē darbaspējas), minerālvielu, šķiedrvielu, cietes, pektīnvielu (tās uzlabo zarnu mikrofloru), folijskābi (tā nepieciešama šūnu atjaunošanai un hemoglobīna veidošanas procesam).

Pupām raksturīgs tas, ka tur ir savādākas balastvielas nekā graudos un maizē, atzīst dietologi. Tāču nevar ēst pārāk lielus kvantumus vienā reizē, jo tas rada smaguma sajūtu vēderā.

Visvienkāršākais pupu pagatavošanas veids ir tās novārīt ar visām pākstīm, izlobīt un ēst ar sāli, skābo krējumu vai rūgušpienu. Pupas var sakaltēt un ziemā pasaujami pievienot zupām, salātiem, gaļas ēdieniem.

Nav peļama arī vecmāmiņu recepte pupu un grūbu zupai, kad

katlā liek vārīties cūku ausis, grūbas un pupas (ziemā tās jānomērcē). Sens latviešu ēdiens ir pupu pikas. Tās gatavo līdzīgi zirņu pikām. Novāra izmērcētas pupas, kartupeļus, karstus samal gaļas mašīnā, pievieno uz pannas saņemtu speķi un sīpolus. Kamēr masa silta, veido apaļas pikas. Var pievienot olu un cept eļļā kā plācenīšus.

Izlobītas un novārītas pupas var likt salātos kopā ar diedzētām pupām vai zirņiem, salātu lapām, tomātiem, papriku. Pupas lieliski iederas sautējumos ar cūkgaļu, ar sviesta un sarkanajām pupiņām. Jāatceras, ka visas pupas jāvāra atsevišķi. Garšvielām, ja sautējumā izmanto cūkgaļu, noder ķiploki, sāls un svaigi zaļumi no dobies, pasniedz ar kefiru vai paniņām, vai arī ar gaišo alu.

Pupas veselībai

✓ Savu vērtīgo uzturvielu dēļ pupas ieteicamas grūtniecēm, veģetāriešiem un veciem cilvēkiem.

✓ Tās ieteicamas arī profilaksei pret nierakmeņiem, locītavu sāpēm, reimatismu un onkoloģiskajām slimībām.

✓ Tautas medicīnā kā pretiekaisuma līdzekli lieto miltus no sasmalcinātām pupām, putriņas veidā liekot uz iekaisušās vietas.

✓ Lai nodrošinātu nepieciešamo uzturvielu daudzumu, pieaugušam cilvēkam gadā vajadzētu apēst vismaz trīs kilogramus pupu.

Receptes

Cūku pupu salāti (divām porcijām)

Vajadzīgs: 1 paprika, 300 g ķiršu tomātu, 70 g grīlētu mazu sīpoliņu,

130 g salātu lapu, 200 g blanšētu un tīrtu tomātu, 120 – 150 g sviesta pupiņu, 150 – 200 g cūku pupu, 60 g diedzētu pupiņu asnu, sezama vai olīveļļa, 1 vārīta (septiņas minūtes) ola.

Papriku apcep un noņem miziņu; ķiršu tomātus blanšē un nomizo; mazos sīpoliņus grīlē; salātu lapas nomazgā un nosusina; sviesta pupiņām nogriez galus un vāra 20 minūtes, pupiņu asnus plaucē vai vāra 3 minūtes.

Cūku pupas izlobo no pākstīm un no mizas, zaļos kodoliņus vāra 10 minūtes.

Liek visu kopā un pārlej ar olīveļļu vai melno sojas mērci. Pasniedz ar kefiru, paniņām vai gaišo alu.

Kūpinātas sivēna ribiņas ar sautētām pupām

Vajadzīgs: 600 g cūku ribiņu, paprika, brokolis, ziedkāposti, sviesta pupiņas, baklažāns, cūku pupas.

Ribiņas sautē, kamēr mīkstas. Dārzenus apstrādā katru atsevišķi: papriku apcep un noņem miziņu; brokoļus un ziedkāpostus apstrādā ar etiķūdeni, lai izlien visa dzīvā radībiņa; sviesta pupiņas vāra – 20 minūtes, baklažānus apcep atsevišķi.

Cūku pupas vāra – 20 minūtes, ūdeni nolej un tad vēlreiz uzvāra un tur ūdenī apmēram stundu, mizo kodoliņus. Pasniedz ar kokteili «Ordeņa acs».

Kokteilis «Ordeņa acs»

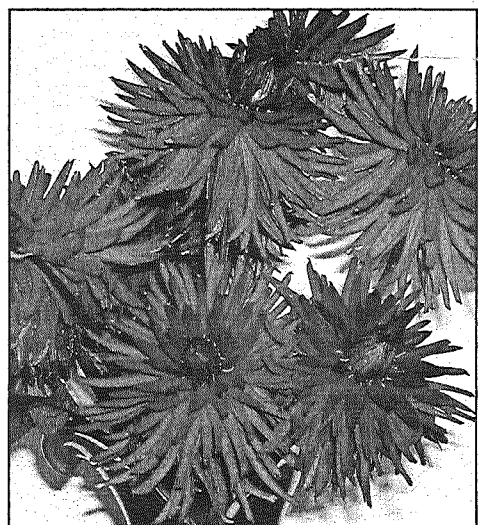
Vajadzīgs: 100 g tomātu sulas, 175 g gaišā alus, sāls, pipari, Tobasco mērce.

Visu sablenderē un uzliek virsū olas dzeltenumu.

«Neatkarīgā»

Krāšņās meksikānietes – dālijas

Pašlaik pasaulē pazīstamas ap 10 000 dāliju jeb georgiņu šķirņu.

Savvaļā Dālijas aug Dienvidamerikā. Vietējie indiāņi tās sauca par *accotli*, tulkojumā «tukšā caurule», jo daži augi sasniedz pat deviņu metru augstumu, atgādinot stumbrus ar tukšiem vidiem.

1789. gadā divi spāņu ceļotāji no tālās Meksikas atveda uz Madridi nepazīstamu augu gumus. Viņi bija domājuši, ka atveduši vērtīgus ēdamus augus, tomēr izrādījās, ka tās ir krāšņās puķes. Tās aprakstījis zviedru botāniķis Andreass Dāls, tāpēc arī puķēm dots vārds – dālijas.

19. gadsimta sākumā vācu dabaszinātnieks Vildenons šo augu nosauca par Georgina, godinot krievu botāniķi, profesoru Johanu Gotlibu Georgi, kurš audzējis un ļoti mīlēja šīs puķes. Tā izveidojusies līdz šai dienai saglabājušies abi auga nosaukumi.

Pakāpeniski skaistie ziedi iekaroja Eiropas puķu cienītāju sirdis. Tika veikti plaši dāliju hibrīdizācijas darbi, arī ar jaunām dāliju šķirnēm, kuras atveda no Gvatemalas.

Pagājušā gadsimta sākumā puķes guva atzinību Amerikā, Eiropā, Āzijā. Tā, piemēram, 1934. gadā Čikāgā notikušo dāliju izstādi esot apmeklējuši vairāk nekā 75 tūkstoši cilvēku.

Ilgās ziedēšanas dēļ – no jūlija līdz oktobra salnām – tās ir ļoti piemērotas apstādījumiem. Noder arī ziedu griešanai. Dāliju gumus to dzimtenē lietojuši arī pārtikā. Diemžēl, šīs receptes līdz mūsu laikam nav saglabājušās. Gumi satur vērtīgu vielu – insulīnu, ko izmanto cukurslimības ārstēšanā.

Griezto ziedu izturību lielā mērā nosaka to audzēšanai izmantotais mēlojums un augšanas apstākļi.

Svarīgs ir arī dāliju ziedu griešanas laiks. Vislabāk to darīt agri no rīta vai pievakarē, neiesaka karstā un vējinātā laikā.

Pirms puķes ieliek vāzē, kātu gali dažas sekundes pāaplaucē verdošā ūdenī. Pēc tam ieliek karstā ūdenī un pāris stundas patur vēsā vietā. Dālijas necieš caurvēju.

Ziedu glabāšanu paildzina cukura, glikozes, aspirīna, etiķa vai kāda speciāla sastāva pievienošana ūdenim. Labāk lietot vārītu vai kādu laiku nostādīnātu ūdeni.

«Mājas Konsultants»

Audz laimīgs, mazais!

Aglonas pagasta visjaunākais iedzīvotājs pasaulei sevi pieteica 31. augustā. Māmulīte **Kristīne Kursīte** un tētis **Vladimirs** jau pirms bērniņa piedzimšanas nolēma, ka mazulītim vislabāk piederēsies vārds **Aleksandrs**. Dēlens ir ģimenē pirmdzimtais, pirmais mazdēls arī saviem vecvecākiem **Lidijai** un **Jāzepam**, **Olgai** un **Oļegam**.

Mazulīti paredzēts kristīt pēc katoļu tradīcijām.

31. augustā pasaulē nāca mazā **Solveiga**, par kuru viņas māmiņa **Lija Kļaviņa-Lozda** saka, ka tā ir septītā krāsa viņas **Varavīksnē**. Septiņkrāsu varavīksne, — tie ir Lijas septiņi bērni: **Dainis**, **Atis**, **Gatis**, **Daniela**, **Beate**, **Dāvis** un jaundzimusi **Solveiga**. Visjaunākajai ģimenes loceklei mamma un tētis **Gunārs** vārdu bija izdomājuši jau pirms viņas dzimšanas. Vecākajam dēlam ir 20 gadi, viņš veiksmīgi studē augstskolā, budžeta grupā. Paši jaunākie — četrgadīgā **Beate** un divgadīgais **Dāvis** kopā

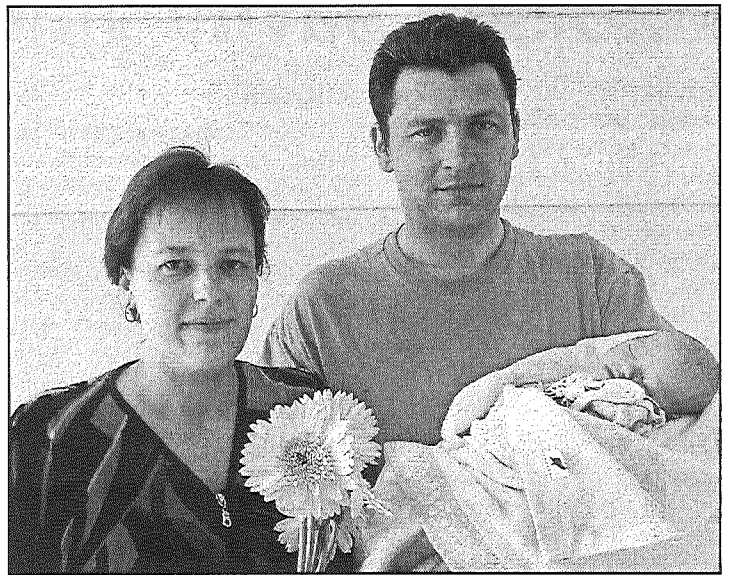
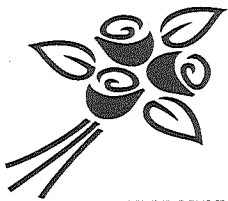

ar māmiņu pirms kāda laika uzsmaidīja no «Novadnieka» lappusēm. 1. septembrī uz skolu no šīs ģimenes devās četri bērni, **Daniela** — pirmo reizi. Pērn gada nogalē visa ģimene bija uzaicināta ciemos pie **Valsts prezidentes**, un šo fotogrāfiju **Lija** bija paņēmusi līdzi arī uz dzemdību nodaļu. Trīs no visiem bērniem ir dzimuši **Preiļu dzemdību nodaļā**, tādejādi apliecinot ģimenes augsto uzticēšanās pakāpi šim mediķu kolektīvam.

Ģimene dzīvo **Rēzeknes rajona Lūznavas pagastā**, **Lija** strādā **Maltas vidusskolā** par direktora vietnieci, **Gunārs** kādā firmā nodarbojas ar celtniecības jautājumiem.

Lija teica: «Esmu laimīga, jo mana ikdiena piepildīta ne tikai ar rūpēm, bet vēl vairāk ar prieku un lepnumu par saviem bērniem. Esmu laimīga! Jo tagad vismaz septiņas reizes dienā dzirdēšu vārdu «Māmiņ». Šoreiz ar mani kopā bija **Mārīte**, **dakteris Kļaviņš**, **Svetiņa** un **Ināra**. Dziļā pateicībā jums vēlu:

*Laimi kā zilu pasaku,
Smieklus kā pavasara lietutiņu,
Spītību kā ūdens burbuli,
Savaldību kā akmens krūzi,
Burvību kā pasakās,
Bet pāri visam — mīlestību kā varavīksni!»*

1. septembris **Reiņu ģimenē** par svētku dienu kļuva pirms trijiem gadiem. Toreiz skolā sāka iet viņu vecākais dēls **Dāvis Daniels**. Šogad **Dāvis** uzsāka trešklasnieka gaitas, bet, atgriežoties mājās, viņš uzzināja kādu jauku pārsteigumu, — 1. septembrī pasaulē nākusi maza māsiņa! Līdz šim ģimenē valdīja puicisks gars, ko uzturēja **Dāvis Daniels** ar sešgadīgo brāli **Matīsu Aleksi**. Nu te būs jāatrod vieta arī lellēm un citām meiteņu rotaļlietām. Pirmo lelli mazulīte kā dāvanu saņēma jau dzemdību nodaļā. Māmiņa **Daiga** un tētis **Juris** patlaban domā par meitiņas vārdu. Viens jau ir skaidrs, ka māsai būs divi vārdi tāpat kā abiem brāļiem, un bez tam — pirmais no vārdiem būs **Daniela**.

Reiņu ģimene pavisam nesen uz dzīvi apmetusies **Līvānos**, uz kuriem pārcēlās no **Rudzātiem**, bet tētis strādā bankā **Preiļos**. **Rudzātu** pagastā dzīvo vecmāmiņas un vectētiņi. **Celīna** un **Donāts** var lepoties jau ar septiņiem mazbērniem, bet **Genovefa** un **Jānis** tagad sagaidījuši astoto mazbērnu.

Reiņu ģimenes jaunāko atvasīti paredzēts kristīt pēc katoļu tradīcijām **Rudzātu baznīcā**, kur savus vārdus saņēma arī vecākie brāļi.

Ver pēdējās krelles un noteic gada jaunieci

26. augustā **Līvānos** notika jauniešu diena «Pēdējās krelles», kuras laikā tika piešķirts arī tituls «Gada jaunieci». Par **Līvānu novada «Gada jaunieci»** kļuva **Leila Alijeva**. Pēc žūrijas lēmuma no 11 pretendentiem viņa atzīta par vispiemērotāko šī titula īpašnieci. **Leila** ieguva sponsoru piešķirto dāvanu karti divām personām uz atrakciju parku.

«Pēdējās krelles» sākās ar pasākumu organizatoru **Ievas Gar-**

jānes un **Initas Šķeltas**, kā arī domes pārstāves **Aijas Usānes** uzrunām. Tām sekoja **EIROmājas** un nevalstisko organizāciju («Sava kabata», «Baltā māja») prezentācijas. Tika izspēlēts netradicionālais futbols, notika neparastās stafetes, ūdens bumbu, kofera mešana tālumā un tamlīdzīgas izdarības. Jaunieši sacentās līdz brīdim, kad sāka līt lietus un vajadzēja pārcelties uz telpām, kur viss turpinājās ar jaunu spar.

Pasākuma laikā tika apsveikti brīvprātīgie jaunieši, kuri intensīva darba rezultātā savākuši at-

tiecīgu stundu skaitu, ieguva Jaunatnes iniciatīvu centra «Sava kabata» vadītājas piešķirtos sertifikātus.

Jaunieši piedalījās nenopietnā erudīcijas spēlē, kuras laikā bija jāatbild uz atjautīgiem jautājumiem par **Līvānu novadu**, jauniešu organizācijām, Eiropas Savienību.

Viena no pasākuma azartiskākajām aktivitātēm bija īpaša rekorda sastādīšana, — no jauniešu atnestajiem sadzīves priekšmetiem — spaiņiem, lietussargiem, apaviem, tukšās taras un apgēr-

ba, kā arī no pašu jauniešu izveidotās dzīvās ķēdes tika «savērtas» 111 metrus garas «Pēdējās krelles».

Jauniešu diena noslēdzās ar koncertu, kurā piedalījās **Līvānu novada vokālā grupa «Mēs pašī»**, kultūras centra dziedošās meitenes, grupa «DD salons», kāzu muzikantu laureātu grupa «Bez aira», Zasas festivāla laureātu grupa «Alternatīva».

Jaunatnes lietu komisija šī gada sākumā veica plašu aptauju jauniešu vidū. Lielākā daļa respondentu atzina, ka labprāt piedalītos

Jauniešu dienās, kas būtu pašu organizēts jauniešu pasākums. Tomēr organizatori šoreiz bija cerējuši uz lielāku jauniešu līdzdalību sporta aktivitātēs. Taču **Līvānu novada domes Jaunatnes lietu komisija** neatmet domu turpināt tradīciju katru gadu svinēt jauniešu dienu.

Pasākuma organizatori saka lielu paldies visiem, kas palīdzēja un atbalstīja šo ieceri.

**I.Šķelta,
Jaunatnes lietu komisijas loceklis**

Mini kadeti atgriezās no Eiropas čempionāta

Augusta beigās **Francijas pilsētā Strasbūrā** risinājās **Eiropas čempionāts galda tenisa mini kadeti**. **Latvijas izlases sastāvā** uz čempionātu devās arī trīs SK «Cerība» audzēkņi.

Eiropas galda tenisa čempionāts tika organizēts pirmo gadu, līdz ar to **Latvijas galda tenisa federācijai** isā laika periodā vajadzēja nozīmēt mini kadetu izlases sagatavošanai divus trenerus. Federācijas izvēle krita uz **Preiļu SK «Cerība»** galda tenisa nodaļas vadītāju **Anatoliju Isajevu** un **Lauru Krūmiņu** no **Cēsīm**. Tika organizētas atlases sacensības, pēc kuru rezultātiem tika noteikti tie astoņi spēlētāji, kuri augusta beigās arī devās uz **Franciju** aizstāvēt **Latvijas izlases** godu. Šo astoņu spēlētāju vidū vietas izcīnīja trīs SK «Cerība» audzēkņi — **Emīls Lutinskis**, **Viktorijs Zabalujeva** un **Alīna Isajeva**.

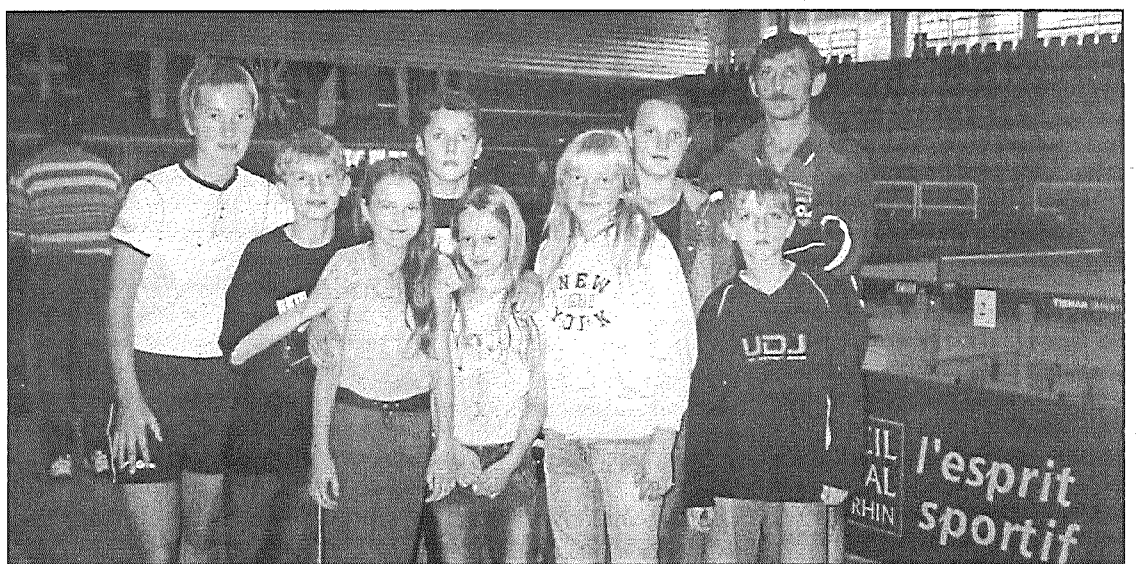
Eiropas galda tenisa čempionāts mini kadeti risinājās divās vecuma grupās: 1993. g. dz.

spēlētājiem un 1994. g. dz. un jaunākiem spēlētājiem. Sacensību sākumā visu tenisistu galvenais uzdevums bija kvalifikācijas sacensībās iekļūt 48 Eiropas spēcīgāko tenisistu skaitā, kuri turpinātu cīņu par godalgoto vietu sadali.

1995. g. dz. tenisistu kvalifikācijas sacensībās **Emīls Lutinskis** 77 dalībnieku konkurencē nespēja kvalificēties tālākām sacensībām. Šīn pašā vecuma grupā neveicās arī **Alīnai Isajevai**, kura 50 dalībnieku konkurencē arī nespēja kvalificēties tālākām sacensībām.

1994. g. dz. un jaunāko tenisistu sacensībās **Viktorijs Zabalujeva** tika 48 Eiropas spēcīgāko tenisistu vidū un ar trim uzvarām ierindojās 42. vietā, kas **Latvijai** uzskatāms par panākumu. No **Latvijas izlases** sastāva augstāk par **Viktorijs** pakāpties uzdevās vienīgi **Leonīdam Maslovam** no **Rīgas** (16 v.) un **Ievai Lepsei** no **Kuldīgas** (16 v.).

Kopumā abi **Latvijas izlases** treneri savu audzēkņu sniegumus čempionātā novērtēja ļoti augsti. «Spēles ziņā mūsu tenisisti nebi-

● **Latvijas izlase** savā pilnā sastāvā (izņemot **Andri Dolženko** no **Cēsīm**): **Laura Krūmiņa** (treneris), **Deniss Monajenkovs** (**Rīga**), **Viktorijs Zabalujeva** (**Preiļi**), **Leonīds Maslovs** (**Rīga**), **Alīna Isajeva** (**Preiļi**), **Lauma Indriksone** (**Bauska**), **Ieva Lepse** (**Kuldīga**), **Emīls Lutinskis** (**Preiļi**) un treneris **Anatolijs Isajevs**.

ja vājāki par citiem. Vienīgais, kas pietrūka, bija pieredze. Tās taču bija **Eiropas čempionāts** un šeit galveno lomu spēlēja tieši iepriekšējo sacensību pieredze. Bet mū-

su tenisisti uz tādām sacensībām devās pirmo reizi, līdz ar to tiem bija grūti psiholoģiskā ziņā. Nākamgad šī pieredze mums noteikti palīdzēs un mēs obligāti parā-

disim savu isto spēles prasmi,» tā par savu audzēkņu sniegumu **Eiropas čempionātā** izteicās **Anatolijs Isajevs**.

V.Ozoliņš

SLUDINĀJUMI

REKLĀMA

Pārdod

privatiz. 3 ist. dzīvokli Jēkabpils centrālā. Cena Ls 10 000. Tālr. 9205874; datoru, monitoru un piederumus (ideālā st.). Cena Ls 60. Tālr. 5928629; grūsnu teli. Tālr. 5378215; piena kvotas (7,5 tonnas). Tālr. 9359864.

Pārdod auto

HONDA ACCORD AERODEK, universāls, 1991.g., t. zila, 2,2i, el. logi, el.spoguļi, velūra salons, centr. atslēga, signaliz., ideāls viz. un tehn. stāvoklis. Tālr. 6159920, 7268109; AUDI - 100 (1987.g. izl., ideāla stāvoklī). T. 6426321, 6397222; MAZDA - 626 (kupeja, 1989.g. izl., sarkana, lietie diski, spoilers, labā tehniskā stāvoklī, Ls 900). T. 9767595; MB 207 (1983.g. izl., bez TA, garais, zemais, ejošs, motors labā stāvoklī, Ls 500). T. 6383058; NISSAN PRAIRE (benzīns). T. 9861432; NISSAN TERRANO (1992.g. izl., zilā metāliskā krāsā, 5 durvis, jauna TA, signalizācija, lietie diski, 4x4, teicamā stāvoklī) vai maina pret AUDI AVANT, C4 AVANT, VW GOLF 3. T. 9830057; VOLVO - 760 (1983.g. izl.). T. 9359864.

VOLVO - 760 (1983.g. izl., labā stāvoklī, automātiskā ātrumkārbā, pelēka, stūres hidropastiprinātājs, automātiskais stiklu pacēlājs, cinkota, ādas salons). T. 8773546; VOLVO 440 (1990.g. izl., labā tehn. stāvoklī, TA, zila, Ls 600). T. 4627335, 9519487; BMW 324 D (1986.g. izl., TA nav, Ls 200, vajadzīgs neliels remonts). T. 9410896; BMW - 318 i (tumši zaļā krāsā, 1991.g. izl., jauna TA, lūka, centrālā atslēga, ideālā kārtībā). T. 9334930; AUDI - 100 (1985.g. izl., pēc avārijas, vai rezerves daļām). T. 9407458, 9245568; SUBARU IMPREZA (1996.g. izl., 100000 km nobr.), NISSAN TERRANO DŽIPS (1992.g. izl.). T. 9143067; VOLVO 360 GL (1987.g. izl., labā teh. un vizuālā stāvoklī, TA līdz 2006.06.). T. 9359864; OPEL OMEGA CARAVAN (1994.g. izl., tumši zila). T. 9377773; AUDI - 100 (1988.g. izl., centrālā atslēga, jauna TA, stūres hidropastiprinātājs, lūka, piekabes āķis, 1650 EUR) vai maina. T. 5968902, 8280256; OPEL ASTRA (1999.g. izl., 6 l/100 km, nav dārgi, signalizācija, lietie diski). T. 9167243, 4641053; AUDI - 80 (1987.g. izl., jauna TA, centrālā atslēga, stereo, 1250 EUR). T. 6149501; AUDI - 80 B 4 (1992.g. izl., tumši zaļā metāliskā krāsā, el. lūka, centrālā atslēga, TA). T. 6169949; FORD SCORPIO (1992.g. izl., pārejas modelis, viss elektro, TA, rezerves daļām). T. 8363621; VOLVO 360 GL (inžektors, ļoti laba mašīna). T. 9273710; BMW 316 i "kupe" (1994.g. izl., el. stikli, el. spoguļi, el. lūka, centrālā atslēga, Air Bag, stūres pastiprinātājs, lietie diski) vai maina pret AUDI 80, VW PASSAT. T. 9482763; BMW - 525 E (1986.g. izl., balta, ekskluzīvs motors, pēc nelielas avārijas, Ls 200). T. 6888175; VW GOLF (1983.g. izl., TA, balta), GAZ pašizgāzēju (1986.g. izl., TA nav), VAZ - 2106 (1986.g. izl., TA, bēša krāsā), lielo JULU (jaunu), nažu diskus. T. 6390597; BMW - 318 i (el. spoguļi, centrālā atslēga, jaunas riepas, TA līdz 09.2006.). T. 6142872; FORD SIERRA (2,3 dizelis, 1989.g.

izl., TA līdz 1.09.06., signalizācija, lūka, piekabes āķis, el. stikli). T. 640099, 9445312; AUDI - 80 (1,6 TD, 1991.g. izl., labā tehniskā stāvoklī). T. 9460277; FORD SIERRA (1985.g. izl., labā stāvoklī, 1,6, bez TA, ziemas riepas). T. 5924234, 4628291; MERCEDES (E - 2,9, turbodīzelis, melns, ādas salons, automātiskā ātrumkārbā, 5l/100 km, kondicionieris, el. stikli, el. spoguļi, gaisa spilveni). T. 9327602; VW GOLF - 2 (1984.g. izl., 1,6, TA līdz 8.06., Ls 515, lūka, tumši zilā krāsā, 3 durvis). T. 6262914, 6269924; HONDA CIVIC (1,3 i, 1990.g. izl., 2 durvis, pelēkā metāliskā krāsā, signalizācija, nesen no Vācijas) vai maina pret AUDI AVANT, VW GOLF. T. 6514488; TOYOTA COROLLA (1,4 i, 1995.g. izl., pikaps, baltā krāsā, 1750 EUR). T. 6442755; VW GOLF - 3 (1,4 i dzinējs, 5 durvis, ķiršu krāsā, TA, stereo, 5 l/100 km, Latvijā nav ekspluatēta). T. 9275858; CITROEN ZX (1,4, 1992.g. izl., pelēkā krāsā, 5 pakāpju ĀK, 5 durvis, jaunas riepas M+S, 97,5 tūkst km nobr.). T. 4697372; MITSUBISHI LANCER GLXi (1991.g. izl., 1,5 i, 12 v, tumši zaļā metāliskā krāsā, el. spoguļi, centrālā atslēga, piekabes āķis, lietie diski, M+S, ziemas, TA līdz 2006.03., 5, 6 l/100 km, ekonomiska, no Vācijas, Ls 800). T. 4625590 (Dāru ielā 72 - 10, vakaros); FORD TRANSIT (1990.g. izl., 2,5 D, motors labā stāvoklī, 1,5 t, kravas). T. 9847795; VW GOLF (1985.g. izl., 1,6 D, labā teh. stāvoklī, Ls 600). T. 6307708; BMW - 316 (1,6 i, 1991.g. izl., melna, 2800 EUR). T. 6389931; FORD MONDEO (1993.g. izl., 1,6 i, 16 v, zaļā hameleona krāsā, daudz ekstru, hečbeks, TA līdz 26.08.06., 2300 EUR). T. 8637847; VW PASSAT (1988.g. izl., 1,8 D, zils). T. 6415454; AUDI - 100 (1,8, 1986.g. izl., jauna TA, balta, lūka, CD, signalizācija, 1150 EUR). T. 8363358; OPEL VECTRA (1992.g. izl., 1,8 i, 137000 km, "hečbeks", lūka, stereo, M+S riepas, TA līdz 07.2006.). T. 9816979; VW PASSAT VARIANT (1993.g. izl., 1,8 i, pelēkā metāliskā krāsā, TA līdz 8.2006., stūres hidropastiprinātājs, centrālā atslēga, teicamā stāvoklī, 1750 EUR). T. 8873337; VW POLO (1984.g. izl., labā teh. stāvoklī, Ls 350). T. 9425304, 4634394; OPEL KADETT (TA uz gadu), GAZ - 53 pašizkrāvēju, plaujmašīnu (1,8), sienu, rezerves daļas (T-40, MTZ), kūsmēslus. T. 5996142; VW PASSAT VARIANT ("delfīns", 1994.g. izl., TA, 1,8, MP3, tikko noācijas). T. 9480463; AUDI - 80 (1988.g. izl., 1,8 karburators, 5 pakāpju ĀK, jauna TA, pelēkā krāsā, 1350 EUR) vai maina. T. 9421128, 6454140; OPEL VECTRA (1992.g. izl., "hečbeks", 1,8 i, mazs nobraukums, jauna TA, Ls 995). T. 9816979; OPEL ASTRA CARAVAN (1994.g. izl., 1,8, 16 v, Air, Bag, ABS, jauna TA, stūres pastiprinātājs, centrālā atslēga, viss elektro). T. 5969763; VW TRANSPORTER (1,9 D, 1991.g. izl., 8+1 vieta, gaiši brūnā krāsā, 2800 EUR). T. 6442755; VW GOLF (1,9 D, 1994.g. izl., melna, TA, jauna AKB, vasaras - ziemas riepas, CD). T. 8351212; NISSAN PRIMERA (2,0, 1994.g. izl., benzīns, ABS, piekabes āķis, viss elektro, labā stāvoklī). T. 6100443; AUDI - 100 (1990.g. izl., 2,0, AVANT, elektro pakete, lūka, lietie diski, signalizācija, miglas lukturi, ABS, TA līdz 20.12.2005, 1650 EUR). T. 8357213; MITSUBISHI SPACE WAGON (2,0 TD,

NOVADNIEKS

RUBRIKAS: DAŽĀDI, PĒRK, PĀRDOD, MAINA, MEKLĒJU DARBU.

PRIVĀTSLUDINĀJUMS. Cena Ls 1,18 (ar PVN).

Rubrika

Derīgs līdz 12. septembrim.

T	ā	l	r	.
---	---	---	---	---

Talonā jāieraksta sludinājums tikai par VIENU objektu.

Aizpildīšanas noteikums: viena rūtīņa — viena zīme.

Sludinājumus «Novadniekā» pieņem Preiļos, Brīvības ielā 14. Tālr./fakss 1-53-07057.

Iesniedzēja vārds, uzvārds _____
Adrese, tālr. _____
Vai sludinājumu ievietot interneta mājas lapā? Jā Nē
Maksa Ls 0,24 (ar PVN).
Jāiesniedz tikai laikrakstā publicētais kupons, kopētus un pa faksu sūtītus nepieņemsim.

Par Ls 1,18 NETIEK PUBLICĒTI: apsveikumi, līdzjūtības, pateicības, sludinājumi par individuālo uzņēmējdarbību, iepazīšanos, zemes, sertifikātu, kokmateriālu, malķa pirkšanu un pārdošanu vairumā, telpu īrēšanu un izīrēšanu komercvajadzībām, dzīvokļu un māju pirkšanu un pārdošanu, celtniecības materiālu pirkšanu un pārdošanu, automašīnu pirkšanu un pārdošanu, l/s produktu pirkšanu un pārdošanu vairumā. Nosauktajām publikācijām cita cena.

SLUDINĀJUMI

REKLĀMA

SLUDINĀJUMI

1993.g. izl., minivens, 7 vietas, balta krāsā, 2900 EUR). T. 6442755; AUDI - 80 B 4 (2,0 i, 1992. g. izl., automāts, pelēkā metāliskā krāsā, 2700 EUR). T. 6442755; MB 310 (2,0 D, 1994.g. izl., 14+1 vieta, balta krāsā, jauna TA). T. 6749809; MAZDA - 626 (1988.g. izl., 2,0 i, "hečbeks", TA, lūka, stūres pastiprinātājs, el. logi, signalizācija, samta salons). T. 8737118; OPEL OMEGA CARAVAN (2,0, 1994.g. izl., tumši zilā krāsā). T. 9277773; AUDI - 80 B 4 (2,0, 1992.g. izl., melnā metāliskā krāsā, lūka, piekabes āķis, riepas, TA līdz 16.08.2006.). T. 6488410; OPEL VECTRA (1989.g. izl., 2,0 i, braukšanas kārtībā). T. 6400828; AUDI - 80 B - 4 (2,0 E, 1993.g. izl., tumši zilā metāliskā krāsā). T. 4631754, 8363303; VW PASSAT VARIANT (2,0, 16 v, DOHC, 1991.g. izl., 194000 km, ķiršu brūnā krāsā, automāts, pilna el. pakete, 2500 EUR). T. 9794540; AUDI - 100 (1986.g. izl., 2,2, jauna TA, lietie diski, klimata kontrole, stūres pastiprinātājs, jauna AKB, Ls 680). T. 6492813; AUDI 80 B 4 (2,3 E, 1993.g. izl., ķiršu krāsā, stūres pastiprinātājs, stereo, ABS, jauna TA, gaišs salons, el. spoguļi). T. 6595629; VW TRANSPORTER (1994.g. izl., 2,4 l dzelēlis). T. 6715455; VW CARAVELLA 2,5 Tdi (1998./97.g. izl., 8+1 vietas, garais, 7 l/100 km, AIR BAG, viss elektro, var kredītā). T. 6477121; VW PASSAT (1986.g. izl., pelēka, 1,6, TA līdz 12.2005., 500 EUR). T. 8628255; VW PASSAT (1,8, 1985.g. izl., zilā krāsā, Ls 460, TA līdz 12.05.). T. 8734881; FORD SIERRA (2,0, gāzes iekārta, 1989.g. izl., TA līdz 7.2006., piekabes āķis, CD SONY, centrālā atslēga, jaunas detaļas, Ls 460). T. 9966800, 4634565; VW GOLF - 2 (1,6, 1984.g. izl., TA līdz 29.08.06., 3 durvis, Ls 500). T. 6137602, 6134232.

Pērk

viensētu Aglonas stacijas — Kastīres apkārtnē. Tālr. 6834867.

Maina

neprivatiz. 1 ist. dzīvokli Līvānos pret dzīvokli Preiļos. Tālr. 5323037.

VALMIERAS PIENS, a/s, vēlas īrēt telpas piena produktu noliktavai Preiļos vai Preiļu rajonā.
Papildus informācija pa tālruni: 4201249 vai 6476990

DRĪZ UZ SKOLU!

LAIKS PADOMĀT PAR MĒBEĻĒM SKOLĒNIEM

DATORGALDIEM, DATORKRĒSLIEM UN BĒRNU ISTABAS IEKĀRTĀM

ATLAIDE -5%
Akcija no 01.08.05.-30.09.05.

Mēbeļu veikali "Manas Mēbeles"
Preiļos, Brīvības ielā 2
Līvānos, Rīgas ielā 75

VAJADŽĪGI STRĀDNIEMI darbam kokzāģētavā Rušonas pagastā.
Tālr. 6422028.

Pastāvīgam darbam **VAJADŽĪGAS MEŽSTRĀDNIEMI** BRIGĀDES.
Tālr. 9104660.

Jēkabpils uzņēmums SIA «Tora Plus» pārdos un mainīs pret mazgātu un nemazgātu aitas vilnu segas, trikotāžu un džiju, iepirkt nemazgātu vilnu. **13. septembrī** Steķos 8.00, Rudzītos 8.30, Priekules 9.00, Preiļos 10.00, Riebiņos 11.00, Stabulniekos 11.30, Galēnos 12.00, Smeteros 12.30, Anspokos 13.00, Sutros 13.30. **14. septembrī** Rožupē 8.00, Vanagos 8.30, Lielkursiņos 9.00, Upmalā 9.30, Pilsēkos 10.00, Anspokos 10.30, Aizkalnē 11.00, Pelēcos 11.30, Arendolē 12.00, Svenčos 12.30, Rimciānos 13.00. Tālr. 5232217, 9160433, fakss 5235070.

Vispasaules Kristīgo dziednieku asociācijas dziednieks, doktors, kosmoeniopsihologs **ZIGFRĪDS LIEDE** un doktore **ILZE LUBGĀNE** — cilvēks rentgens
atbrīvo no alkoholisma, smēķēšanas, azartspēlēm, narkotikām, kā arī no jebkurām kaitēm. Atjauno ģimenes. Kodē uz biznesu.
Strādā no attāluma ar foto.
Pieņems Preiļu kultūras namā **13. septembrī** no plkst. 14.00, **19. septembrī** no plkst. 9.00-11.00. Līvānu kultūras namā **22. septembrī** no plkst. 9.00.
Pieteikties personīgi. Tālr. 9656936.

Abonējiet laikrakstu tuvākajā pasta nodalī vai redakcijā **Brīvības ielā 14, Preiļos, JEBKURĀ dienā un saņemsiet jau NAKAMO avizes numuru.**

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

Latvijas-Somijas kopuzņēmums SIA "SILVA"

PĒRK

Vēlgāztu un augošu mežu izstrādei;
MEŽUS īpašumā.
Apaļkokus pie ceļa.
Bezmaksas novērtēšana.
Maksājam augstas cenas.

Telefoni uzziņām: 9237307; 6407426; 7804343

www.silva.lv

SvaraVērotāji®

JAUNUMS -
TAVS PUNKTU

ĀBOLGROZS!

Daudz ēdisi un tievēsi
Elastīga programma
Reāli rezultāti
TIEŠI TEV!

NODARBĪBAS NOTIEK PIE
CERTIFICĒTAS
GRUPAS VADĪTĀJAS!

LĪVĀNI, Rīgas 101, 1. vidusskola
Izglītības informācijas centrs
Otrdienās 18.00

lētāšanās maksa ~~15.12~~ **15.5**
TIKAI līdz 24.09.2005

lētāšanās maksa ~~15.12~~ **15.6**
TIKAI līdz 22.10.2005

Rasma
-20 kg

www.svara-verotaji.lv
e-pasts: svara.verotaji@apollo.lv

Neklatienes kursa pasūtīšanai zvani: 7360774

Par visām nodarbību vietām zvani: 7360771, 7377173 vai 118

UZMANĪBU! Dziedniece Ilze Jansone turpina plānoto lekciju ciklu (sīkāk 8.02.2005. «Novadniekā»).

Pēc lekcijas individuālās konsultācijas.

Tikšanās notiks 16. septembrī plkst. 16.00 Preiļos, Brīvības ielā 14.
Iepriekš pieteikties pa tālr. 5307057.

Vietu skaits ierobežots.

Arzemju investors pērk mežu ar zemi
(arī lietošanas tiesības)
par labu samaksu.
Tālr. 9682226, 8614444, 5068515.
Fakss 5068514.

SIA «DIŽMEŽS» Jēkabpīlī
PĒRK NEŠKIROTUS
BĒRZA FINIERKLUČUS.
MŪSU TRANSPORTS.
Tālr. 9397979.

LOGU SERVISS Raiņa bulvārī 7a, Preiļos
Plastikāta logi par supercenu
līdz 15.09.05.
Lizings, montāža, apdare.
Tālr. 5321411, 9822779.

PĒRK melnos un krāsainos
metāllūžņus. Tālr. 6323219
КУПИЮ лом черного и цветного
металла. Тел. 6323219.

SIA «AIBI» iepērk zirgus, liellopus,
jaunlopus, aitas, cūkas.
Tālr. 4871804, 4871185,
6142514.

Резекненский филиал
БРИ
проводит обучение
по программам:

- Правоведение
 - Связи с общественностью (PR)
 - Управление предпринимательской деятельностью
- специализации:
- менеджмент (управление фирмой)
 - информационные системы в управлении.

Форма обучения – вечерняя

Срок обучения – 4-4,5 года

Язык обучения – русский, латышский

Адрес: Дарзу 21/17, Резекне, LV-4600. Тел. 46-24896, 46-24741, 6481642. e-mail: bki_rez@rez.edu.lv

BKI
Rēzeknes filiāle
īsteno programmas:
- Tiesību zinātnes

- Sabiedriskās attiecības (Public Relations)
 - Uzņēmējdarbības vadība
- specializācijas:
- menedžments (firmas vadība)
 - informācijas sistēmas vadībā

Studiju forma — vakara

Studiju ilgums — 4-4,5 gadi

Apmācības valoda — krievu, latviešu

Adrese: Dārzu 21/17, Rēzeknē, LV-4600.
Tālr. 46-24896, 46-24741, 6481642. e-mail: bki_rez@rez.edu.lv

Pieaugušo izglītības un atbalsta centrs
rīko individuālos un grupveida datorkursus.
Pēc kursu beigšanas tiks izsniegts
sertifikāts. Visus interesentus lūdzam
griezties pa tālr. 9415149.

PĒRK pļavas, mežus (arī izstrādātus),
īpašumus pie ūdeņiem, apbūves gabalus.
Tālr. 6452353.

PĒRKAM zemi.
Tūlītēja samaksa.
Bezm. tālr. 8001016, mob. tālr. 6845919.
Zvanīt no 9.00 līdz 18.00 (darba dienās).

Latgales Finanšu un investīciju kompānijas
Preiļu filiāle piedāvā
✓ kredītu pret nekustamo īpašuma ķīlu.
Preiļi, Raiņa bulvāris 13, 300. kab. poliklīnikā.
Līvānos (tikai otrdienās, iepriekš jāpiezvana)
kultūras nama ēkā. Tālr. 5324164, 8345847.

SIA «IBIZA»

Iepērk Vidzemē pie ceļa

Priēde		Egle	
diam. 9-14	Ls 18	diam. 14-17	Ls 29
diam. 14-28	Ls 27	diam. 18-24	Ls 34
diam. 28 >	Ls 30	diam. 25 >	Ls 36

Iepērk Latgalē pie ceļa

Priēde		Egle	
diam. 14-28	Ls 24	diam. 18-24	Ls 34
diam. 28 >	Ls 28		

Tālr. 6460872, 6457973.

Ātra apmaksa.

Slēdzam sadarbības līgumus.
Sniedzam transporta pakalpojumus.

PIEDĀVĀ DARBU Anglijā un Ziemeļīrijā.

Dažādās specialitātēs
(var bez angļu valodas zināšanām).

Droši, ātri, nav dārgi.

SIA «Regus».

Licence nr. 92.

Tālr. Jēkabpīlī 5223555, 8824406.

AS Inčukalns Timber

PĒRK CIRSMAS Samaksa tūlītēja

Tālr. 9469055

Viņa visus tos vārdus mācēja,
no kuriem silts gaišums ausa.
Viņa šai dzīvē bij pretimnācēja,
Labdienas teicēja... Ausma...

Pašā krāšņākajā gadalaikā, gladiolu un asteru laikā, 5. septembrī mūžības mierā aizgāja mūsu Līvānu bērnu un jauniešu centra pulciņu skolotāja un metodiķe, cilvēks ar brīnišķīgu iekšējo pasauli, ar neatkārtojamu gaišo domu lidojumu, ar fantastisku darboties gribu un vienreizēji siltu sirdi — **MARIJA VILCĀNE**.

Skolotāja Marija dzimusi 1951. gada 29. augustā. Beigusi Rīgas Pedagoģisko skolu. Studēja Latvijas Universitātes Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības «Pirmsskolas pedagoga» studiju programmā. Mārites pirmā darba vieta no 1971.-1991. gadam — Līvānu bioķīmiskās rūpnīcas bērnu dārzā, kur strādāja par audzinātāju un metodiķi. Pārmaiņu laikā no 1991.-1994. gadam viņai nācās strādāt Līvānu 1. vidusskolas Pastariņa skolā par pavāra palīdzi un no 1994.-1996. gadam — pilsētas autobusā par konduktori. 1996. gadā ar sirdsdegsmi, ieliekot darbā visu savu profesionālo talantu, uzsāka strādāt Līvānu bērnu un jauniešu centrā. Savu sirds siltumu dāvāja daudzajiem «Zinišu» audzēkņiem, guntiņām, gaidām, bērniem un jauniešiem ar īpašām vajadzībām, darba kolēģiem, vecākiem...

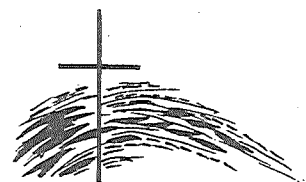
Palika neizdziedātas dziesmas kori «Sendienas», palika nepabeigtas studijas Latvijas Universitātē, palika nepabeigti darbi Namiņā, palika nepateikti vārdi meitām, vīram, mazdēlam... palika neizdzīvota dzīve...

Mārit, paldies par Tavu labo sirdi, par labo vārdu, par labo smaidu, par mīlestību, ko smēlāmies no Tevis...

Kad negaidīti bez atvadu vārdiem ir apklususi mīļā Mārites sirds, dalām sāpju smeldzi ar vīru Antonu, meitām Gintu un Ritu, mazdēlu Edvīnu, mūsu Ināru un citiem tuviniekiem un mīļajiem.

Es tagad aizeju, bet ne jau prom,
Es aizeju tepat —
Ar citām puķēm, citu sauli parunāt...

Līvānu bērnu un jauniešu centra kolektīvs

Tā aiziet mūsu mīļie,
Aiziet no ikdienas rūpēm,
Aiziet mierā, klusumā un jaunā
dzīvē.

Vien paliek viņu darbs un dvēseles
siltums.

Skumjā brīdī esam kopā ar
tuviniekiem, Mariju VILCĀNI
mūžībā aizvadot.

Pirmsskolas grupas «Ziniši»
bērni un vecāki

Cik grūti ticēt, ka nekad vairs dzīvē
Mums neiznāks ar tevi parunāt.
Un tavu smaidu, vienkāršu un
siltu,

Mums vajadzēs tik sirdis saglabāt.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību
tuviniekiem, Mariju VILCĀNI
pāragri zaudējot.

Līvānu novada dome

Visi vēji vienādi silti puš,
Visas šīs pasaules bēdas
Jau viegli plecus spiež.
Tu esi atkāpusies līdz zemei,
Tālāk nav kur atkāpties...

Skumju brīdī esam kopā ar
Marijas VILCĀNES piederīgajiem,
guldot viņu zemes klēpī.

Līvānu novada kultūras centrs un
senioru koris «Sendienas»